

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št. 4/julij 2021

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih in OŠ se zaključuje. Veseli smo, da se je vseslovenskega projekta udeležilo več kot **100.000 otrok** in skoraj **6.000 učiteljev** in vzgojiteljev! V tokratnem, zadnjem novičniku si preberite, kako so načrtovali in izvajali aktivnosti v vrtcih v turbulentnem šolskem letu 2020/21, saj so morale vzgojiteljice poleg osnovnih izzivov projekta, kot je na primer prepričati starše, da hodijo z otroki v vrtec peš, žonglirati še med zaprtjem vrtcev, nepredvidenimi karantenami ter drugimi zadalžitvami. Uspelo jim je, kljub temu, da so imeli na voljo zelo malo časa.

Veliko veselja pri prebiranju utrinkov iz vrtcev po vsej Sloveniji!

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

NOVICA ZA NOVIČNIK

V našem vrtcu, v oddelku 4- 6 let smo se z velikim veseljem vključili v projekt Trajnostna mobilnost. V tem šol. letu smo se prvič seznanili s projektom in ga dodobra oživel.

Že v samem začetku šol. leta smo projekt predstavili staršem naših otrok. Starši so bili navdušeni nad projektom, saj tega še niso poznali. V vrtcu otrokom ponudiva veliko vsebin iz prometa in Trajnostna mobilnost je še samo doprinos, obogatitvena vsebina za naše otroke. V igro Belega zajčka sva jih popeljale skozi vsebino Moja pot v vrtec. Otroci so risali, slikali svojo pot v vrtec ob cestišču, čez mostove, čez naselja, mimo trgovin, v naravi ...Z otroci smo se veliko pogovarjali predstavili svoje izdelke. Kje je varno, kje ni in zakaj..., kaj manjka? Nato smo ugotovili, da se jih večina v vrtec pripelje in nato smo poiskali zajčka z umazanim kožuščkom, ki ga je bilo potrebno očistiti. Vsak otrok je prejel svojega zajčka in ga namestil na vidno mesto v igralnici. Zajček jih je vsako jutro pričakal in komaj čakal, da očisti vsaj del njegovega kožuščka. Nekateri so začeli prihajati v vrtec redno s kolesom, veliko jih je pustilo avtomobile v bližnji okolici vrtca od koder so ponosno korakali proti vrtcu. Ker so otroci zelo navdušili svoje starše in že začeli med seboj preštrevati kdo ima več belih krogcev in res redno izpolnjevali svojo nalogo prihoda in odhoda v vrtec (označevanje tudi na tabeli) je projekt dejansko zaživel.

Verjamem, da s tem vsaj po korakih zbudimo vest v starših, ki nekako tudi zaradi otroka spremenijo način prihoda v vrtec, pa čeprav morda za nekaj dni, vsak dan šteje.

In tako skrbimo za prihodnje generacije, da bodo kritično razmišljale in nas peljale v lepši, čistejši svet.

Vrtec Ptuj - PE Zvonček

Skupina: Mavrična, 4-6 let

Zapisala: Alenka Čuš, dipl. vzg.

NAŠA PROMETNA POT

V skupini Lunice že skozi celo leto pridno izvajamo različne dejavnosti v okviru projekta Trajnostna mobilnost. Začeli smo v mesecu septembru, ko smo starše seznanili s projektom, jim razdelili ankete, nato pa v začetku oktobra izvedli igro Beli zajček. Nad rezultati sem bila rahlo razočarana, saj sem pričakovala boljše. Odločila sem se, da bom kar se da pogosto otrokom omenjala dobre strani vožnje na trajnostni način in neljube posledice onesnaževanja, ki ga povzročajo izpušni plini številnih avtomobilov.

Žal nam je tako kot v preteklem letu, tudi v tem šolskem letu usodo glede marsičesa krojila epidemija in z njo povezano zaprtje vrtca, oziroma izvajanje nujnega varstva. Toda tudi v tem času glede projekta nismo počivali. »Mehurčki« so bili oblikovani tako, da so bili v njih združeni otroci različnih skupin. To pa ni bilo slabo, saj so o projektu precej izvedeli tudi tisti otroci, ki v projekt niso vključeni. V tem času smo se veliko gibali na zraku, opazovali okolico ter hodili na krajše ali daljše pohode. Zato smo imeli priložnost zelo dobro spoznati sprehajalne poti, pločnike, ceste ter prometno urejenost v bližnji okolici vrtca. Ker sem otrokom veliko govorila o varnih poteh, previdnosti pešcev in nevarnih točkah, so bili nadvse navdušeni, da si izdelamo maketo naše prometne poti. In smo si jo. Prinesla sem velik karton, otroci pa so pomagali zbrati kartonaste škatlice različnih velikosti. Te so nam služile za izdelavo stavb in prevoznih sredstev. Strinjali so se, da naredimo tiste, ki so bolj prijazni do okolja, no nismo pa mogli izpustiti tudi avtomobilov.

Za slednje je deček Rok dejal, da so to pač električni avtomobili, ki ne onesnažujejo okolja. Njegovo razmišljanje me je nadvse navdušilo.

Z mojo pomočjo je po pogovoru najprej nastala skica prometne poti, ki ji je bilo potrebno dodati detajle. Nekaj otrok je z barvanjem škatel izdelovalo hiše in prevozna sredstva, drugi so barvali ceste in zelenice na kartonu, nekaj pa jih je naredilo drevesa, ki smo jih nameravali dodati maketi.

Delo je potekalo ob sproščenem vzdušju, ves čas je bila prisotna pozitivna naravnost, lepo je bila vidna prijetna

in umirjena komunikacija ter sodelovanje med otroki. Veliko so si pomagali, se posvetovali, ugibali, poskušali in ob res delovnem vzdušju uspeli izdelati maketo, dokaj podobno sprehajalni poti, ki smo jo največkrat prehodili. Potekala je od manjše rdeče stavbe, ki predstavlja naš vrtec, mimo večje rdeče stavbe, ki predstavlja šolo, proti naselju, do krožišča in naprej. Otroci so bili nad izdelkom nadvse navdušeni in z veseljem so vzeli v roke različna prevozna sredstva in se zapeljali po cesti. Nekaj pa jih je želelo predstavljati pešce, torej nas, kako hodimo po pločniku ob cesti. Ob tem so vsi sodelujoči v prometu, tako pešci kot vozniki, pridno upoštevali pravila varne vožnje in varne hoje.

To je bila igra, ki so se jo otroci v času nujnega varstva najraje in najpogosteje igrali. In lepo jih je bilo slišati, ko so se opominjali ob kakšni nepravilnosti ali napaki, ki jo je storil kateri od voznikov ali morebiti pešec. Vesela pa sem bila, ko sem jih slišala, da se vozijo s kolesi, skiroji in električnimi avtomobili, da ne bi onesnaževali okolja in škodili zdravju. Moj namen je bil vsekakor dosežen. Maketa naše prometne poti še sedaj krasi prometni kotiček in otroci naše skupine se velikokrat radi odločijo za igro na njej.

Vrtec Vrtljak, Miklavž na Dravskem polju
Prispevek zapisala: vzgojiteljica Daniela Dobnik

NOVIČKE IZ VRTCA CIRKULANE

Prebrala sem zgodnico o mišku Baliju in otrokom pokazala ilustracije iz knjige Kolesar Jaka. Seznanila sem jih s pravili vožnje s kolesom, opremo za kolo (zakaj je pomembna čelada) in s tem, kako zabavna je vožnja s kolesom. Za lažje spoznavanje tricikla sem otrokom pripeljala v igralnico tricikel in jim ga podrobno pokazala in opisala. Otroci so pokazali, kje na kolesu so sedež, balanca in kolesi ter pokazali zanimanje, da nanj sedejo. S to dejavnostjo sem želela otrokom predstaviti kolo in jim pokazati, kako zabavna je vožnja s kolesom. Na hodniku in v avli sem pripravila kratko pot do vrtca s kolesom. S pripravljenimi tricikli smo se odpravili po vodeni poti do vrtca (vrtec je predstavljala igralna hiška, ki je bila postavljena na koncu poti v avli). Med potjo so lahko videli metulje, rože, drevesa in se varno pripeljali do vrtca. Odziv otrok je bil pozitiven, med dejavnostjo so uživali. Starši so povedali, da so jim otroci pokazali, kje so se vozili s tricikli in kaj so videli.

Vrtec Cirkulane
Vzg.predš.otrk-pomoč. Vzg. Mojca Drevenšek

NOVIČKE IZ VRTCA CIRKULANE

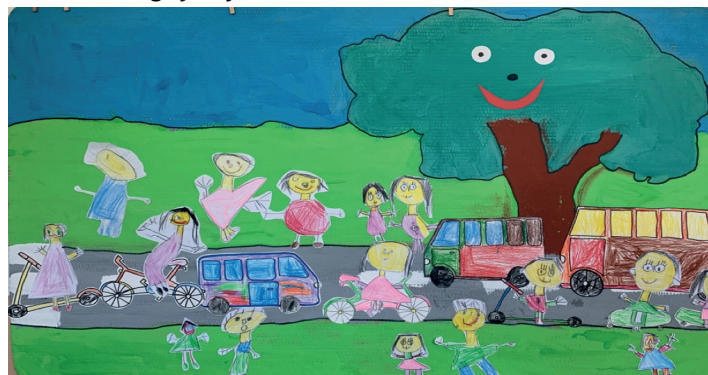
Z otroki smo se v sklopu projekta trajnostna mobilnost veliko pogovarjali o tem na kakšen način lahko prispevamo k boljšemu, čistejšemu in zdravemu okolju. Ob naslednji dejavnosti smo prišli do ugotovitve, da ne samo ljudje in živali ampak tudi rastline potrebujejo čisto in zdravo okolje, da lahko rastejo. Sami smo si za primer izbrali drevesa. Pogovorili smo se zakaj bi lahko bila drevesa, ki stojijo ob cesti žalostna. Otroci so zelo hitro ugotovili, da zato, ker bi bilo preveč avtomobilov oziroma prometa.

drevo prilepijo prevozna sredstva, ki pozitivno vplivajo na čisto okolje oziroma ne povzročajo toliko škode drevesom ali naravi, na žalostno drevo pa prevozna sredstva, ki bolj škodujejo okolju oziroma drevesom.

METODIČNI POSTOPEK:

- Vzgojiteljica vodi pogovor o tem, kaj lahko naredimo, da bo naša narava lepa in čista. (otroci s pomočjo vzgojiteljice skušajo priti do pravih odgovorov)
- Otroci s tempera barvami in lesenimi barvicami pripravijo oziroma pobarvajo ozadje plakatov na katerih sta narisani žalostno in veselo drevo ter cesti, prevozna sredstva in ljudi. (otroci v skupinah barvajo ali s tempera barvami ali z lesenimi barvicami)
- Otroci izdelajo plakat oziroma razvrščajo sličice. Na veselo

Vrtec Cirkulane
Izvedba: vzgojiteljica Urška Horvat

NOVIČKE IZ VRTCA CIRKULANE - Z BOSO NOGO NA POTEPEP

Predhodno sem izdelala več različnih podlag z različnimi naravnimi materiali: kamenje, borove iglice, lesene vejice, pesek, trava, voda v posodi- to najdemo tudi v gozdu.

V jutranjem krogu smo se o dejavnosti pogovorili - ali radi hodimo peš, ali radi hodimo bos, ali se radi sprehajamo v gozdu,... Pogovarjali smo se o Kekcu, ki je tudi rad zahajal v gozd- zapeli smo njegovo pesem Jaz pa pojdem,....

Nato smo sezuli copatke in nogavice, ter vse skupaj zložili ob omaro. Nato je vsak otrok poskusil stopiti na vsako podlogo. Najbolj zanimiva je bila vsekakor voda.

Sledilo je več ponovitev- glede na interes otrok. Ob hoji po podlagah smo večkrat zapeli Kekčevo pesem. Otroci so pesem prepevali ves dopoldan.

Za starše smo pred igralnico razstavili naše podlage- otroci pa so jim ob njihovem prihodu zapeli Kekčevo pesem. V dejavnost je bilo vključenih 12 otrok - 9 dečkov in 3 deklince, starih od 1-2 let.

Vrtec Cirkulane

Koordinatorica na ravni vrtca: Vzgojiteljica Simona Milošič

Dejavnost »Z bosu nogo na potep«, skupina Lupinice, igralnica, avtor Tatjana Jurgec, maj 2021

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU SVETA TROJICA

Na začetku tega šolskega leta smo se v vrtcu odločili, da sodelujemo pri projektu, ki poteka pod okriljem ministerstva za Promet in infrastrukturo RS - TRAJNOSTNA MOBILNOST.

K sodelovanju smo se priključile vse skupine otrok – ZVEZDICE, LUNICE, SONČKI (1. starostno obdobje), OBLAČKI, MAVRICE, KAPLJICE (2. starostno obdobje), pod mentorstvom vzgojiteljic v posameznem oddelku.

V tednu mobilnosti v mesecu oktobru smo otroke seznanili s projektom, izvedli nekaj dejavnosti na nivoju posameznih skupin. Vzgojiteljice so pri tem upoštevale starostne sposobnosti, želje in interese otrok, hkrati pa upoštevale smernice, ki so vodile k uresničevanju ciljev projekta.

PARK – ING DAY je bila ena izmed prvih skupnih dejavnosti vrtca. Parkirišče pred vrtcem smo zaprli za promet, ter ga spremenili v IGRIŠČE. Na parkirišču - igrišču so potekale razne gibalne aktivnosti. Igra je v vrtcu na prvem mestu, če pa jo združimo z gibanjem na prostem, pa veliko naredimo tudi za zdravje, ki je v teh časih svetinja.

IGRA BELI ZAJČEK

Pomlad je znova prebudila našo aktivnost s projektom. S predstavo o DRUŽINI BELIH ZAJČKOV so nas prijetno presenetili naši najstarejši otroci pod mentorstvom vzgojiteljice Sabine Zorko in Rosane Fišer. Ob skrbno izdelanih kostumih, sceni in odlični predstavi otrok smo se začeli zavedati, kako lahko posameznik pomaga naravi in

samemu sebi. Vsi smo bili istih misli, da zmanjšamo promet v okolici vrtca ter ohranimo svoje zdravje.

Z IGRO BELI ZAJČEK smo za sodelovanje prosili tudi starše otrok. Starši so dali možnost otrokom pri uresničevanju teh misli oz. želja. Skupaj z otrokom so TRAJNOSTNO prihajali v vrtec – peš, s kolesom, skirojem, z avtobusom,... z vsakim takim »peš« prihodom so pomagali zajčku očistiti umazan kožušček. Promet v okolici vrtca se je zmanjšal. Na parkirišču so avtomobile nadomestili skiroji, poganjalci in kolesa.

NE ZAVRZI AMPAK PONOVRNO UPORABI

Naši najmlajši otroci so pod mentorstvom vzgojiteljic Sare Mlinarič, Natalije Postrak, Marine Čuček, Nine Maše Roškar, Janje Požegar in Simone Kolar izdelovali prometne znake, velika vozila iz škatel in odpadne kartonske embalaže. Takšna EKO vozila smo uporabili pri igri, pri poimenovanju barv, oblik, števil, glasbeno – gibalnih dejavnostih, vse skupaj pa povezali še z ekologijo in naravo.

V odpadne pnevmatike in premajhne dežne škornje smo posadili rože, ki krasijo vrtčevsko igrišče, čebelicam pa ponujajo odlično pašo.

AVTO PA TAK...

Vzgojiteljice starejših otrok (Janja Zemljič, Mišela Sinič, Tinka Markoli in Patricija Bračič) smo želele otrokom pokazati razlike med avtomobili. Znova smo parkirišče pred vrtcem

uporabili za prostor, ki koristi otrokom. Gospod Roman Kranvogel nam je za nekaj ur »posodil« svoj starodobnik, gospod Robert Dokl pa svoj sodoben električni avto. Otroci so spoznavali razlike med tema avtomobiloma – hrup, izpušni plini, olje na tleh parkirišča so bili velik pokazatelj, zakaj vsi težimo k naravi prijaznejšim avtomobilom, ki delujejo s pomočjo elektrike dobljene iz sončne energije.

NEVARNE POTI V OKOLICI VRTCA

V sklopu projekta TRAJNOSTNA MOBILNOST smo v vrtcu veliko naredili za svoje zdravje. Zraven zdrave prehrane, velike količine igre, ob kopici prijateljev in gibanja v naravi smo spoznavali lepote svojega kraja. Posebej radi smo zahajali k jezeru. Na pohode okrog jezera smo povabili tudi starše.

Ob teh naših sprehodih po občini Sv. Trojica pa smo se srečali z nevarnimi odcepi v okolici vrtca. Otroci so spoznali, kako je lahko cesta in veliko avtomobilov na njej nevarna za pešce. Nevarne odcepe smo fotografirali in oblikovali plakat. S tem plakatom smo se odpravili k gospodu županu Davidu Klobasa. Pojasnili, ponazorili in predstavili smo mu kje in kako bi lahko bila cesta bolj prijazna in varna za otroke. Pozvali smo ga k zaprtju ceste, ki pelje točno ob vrtcu.

BELI ZAJČEK V VRTCU BLAŽE IN NEŽICA

Projektu sta se pridružili 2 skupini našega vrtca, katerega posebnost so kombinirane skupine. Delujemo ekološko naravnani saj za dejavnosti uporabljamo predvsem naravne materiale. Tako je bila tudi izbira sodelovanja pri projektu Trajnostna mobilnost toliko lažja saj gre za ozaveščanje otrok ter posledično staršev o ekoloških temah.

BELI ZAJČEK V 2. SKUPINI

• Skupino je obiskal Beli zajček ter otrokom predstavil svojo zgodbo, kaj se mu je pripetilo. Da je bil včasih bel zajček, zdaj pa je ves umazan. Poprosil je otroke, da bi mu pomagali ponovno očistiti njegovo dlako na belo in jih tako povabil k sodelovanju. Razložil jim je, da je potrebno, da v vrtec prihajajo in odhajajo peš, s kolesom ali z avtobusom in pri naj jim pri tem pomagajo starši. Za otroke je takšno sodelovanje imelo velik pomen in so s ponosom vsak dan razlagali, kako so prihajali v vrtec.

ZELENE POVRŠINE OZELENIJO

Otroci zelo radi ustvarjajo z naravnimi materiali. Ker pa smo zelo ekološko usmerjeni, želimo zavrženim predmetom dati novo priložnost za uporabo. Spet smo uporabili parkirišče pred vrtcem. Z zaprtjem ceste smo pridobili odličen prostor na katerem smo na nivoju celega vrtca izvedli EKO delavnice z naslovom SIVE POVRŠINE OZELENIJO. Šest različnih dejavnosti, šest različnih priložnosti in možnosti za pridobitev novega znanja ter izkušenj, smo vzgojiteljice ponudile otrokom.

Projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST smo zaokrožili z razstavo na terasi vrtca. Staršem in drugim obiskovalcem smo vzgojiteljice želele pokazati vsebino in obsežnost tega celoletnega projekta. Dejavnosti povezane s projektom se bodo nadaljevale še do konca šolskega leta. Vzgojiteljice upamo, da smo otroke in njihove starše ozavestile v zadostni meri o pomembnosti trajnostne mobilnosti in tako prispevale k ohranitvi plane.

Vrtec Sv. Trojica

Zapisa koordinatorka in vzgojiteljica projekta Janja Zemljič

• Sprehajali smo se po ulicah našega kraja in se srečevali s pravili v prometu. Ker je čez Slovensko Bistrico speljana glavna prometna ulica, katero uporabljamo tudi mi, smo se pogovarjali o nevarnostih in previdnosti v prometu. Drugič smo iskali in prepoznali prometne znake. Spet tretjič smo varno prečkali cesto na različnih točkah.

• Otroci so spoznavali prometne znake, jih razvrščali glede na obliko in barvo. Pripravili smo "cesto" s prometnimi znaki ter delujočim semaforjem, po kateri so se vozili s poganjalci in skiroji ter ob tem upoštevali prometno signalizacijo.

• Izdelali smo družabno igro Zajčkova pot, pri kateri mora posamezni tekmovalac s svojo figurico opraviti pot od doma do vrtca. Ob tem je bilo potrebno opraviti določene gibalne naloge ter pokazati znanje o varnosti v prometu.

• Seveda brez rdečega avtomobila v skupini ni šlo. Poslušali in rajali smo ob pesmi Ferrari polka. Avto smo izdelali iz

odpadnih kartonskih škatel in se naučili tudi pesmico Moj rdeči avto.

- Ob zaključevanju dejavnosti je skupino ponovno obiskal zajček, tokrat že z očiščenim kožuškom. Otrokom se je zahvalil za sodelovanje in jih spodbudil naj čim več uporabljajo ekološki način potovanja ter naj bodo v prometu zelo previdni.

BELI ZAJČEK V 4. SKUPINI

- O projektu smo se z otroki pričeli pogovarjati na Dan zemlje; takrat so tudi otroci dajali svoje ideje, zamisli o varovanju našega planeta Zemlje.
- Otroci so projekt vzeli izredno resno in zelo spodbujali starše pri upoštevanju dogovorov.
- Igro Beli zajček smo izvajali v jutranjem krogu, za kar so naju vedno opomnili že sami otroci. Tudi najmlajši so razumeli pomen te igre.
- V knjižnici smo si izposodili veliko knjig, pravljič na to temo (varovanje okolja, prevozna sredstva, promet).
- Izvedli smo kar nekaj sprehodov v gozd, na poti opazovali promet, ter ugotavljali, da se lahko do bližnjih gozdov namenimo kar peš ali s kolesom in se nam ni potrebno voziti z avtom.
- Pri področju gibanja smo se igrali različne gibalne in elementarne igre, povezane s prometom in različnimi življenjskimi okolji.

- V igralnici smo si izdelali maketo gozda (z naravnimi materiali) in maketo mesta s cestami, semaforji,...
- Kar nekaj otrok je s starši v vrtec ali iz vrtca prihajalo peš, s kolesom ali s skirojem. Na to so bili zelo ponosni.
- V okviru projekta Beli zajček smo izvedli tudi podprojekt Med drevesi.

Zavod Sv. Jerneja- Vrtec Blaže in Nežica

Vzgojiteljica: Tinka Vidmar Rajh

Koordinatorica: Martina Marčec

KAKO LAHKO SIVI KOŽUŠČEK POSTANE BELI?

Projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah« smo staršem, pred izvedbo, predstavili na prvem roditeljskem sestanku, v mesecu septembru, kjer so tudi oni, ob vseh drugih pomembnih informacijah, slišali zgodnico o belem zajčku. Seznanili smo jih tudi z osnovnim namenom tega projekta - ozavestiti otroke in starše o pomenu hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju.

Ker pa Kurikulum za vrtce spodbuja vzgojitelja k pestri in raznovrstni ponudbi na vseh področjih dejavnosti, k uravnoteženi ponudbi različnih področij in dejavnosti, da bi otroci na njim primeren način spoznali, da ljudje s svojim vsakodnevnim delovanjem in odločitvami vplivamo na naravno in družbeno okolje, smo projekt pripravile z zanimivimi pristopi, vsebinami in s spremljajočimi dejavnostmi.

Sama bi želela izpostaviti potek igre »Beli zajček«, v naši skupini. Zgodnica Beli zajček je bila zelo nazorna motivacija za igro. Otroci si namreč težko predstavljajo, da je zrak onesnažen, saj tega ne vidijo. Kako se je lahko beli kožušček zajčka, spremenil v sivega? Lažje jim je predstavljivo, da avtomobili in druga motorna prevozna sredstva onesnažujejo zrak, saj je dim viden. Otroci so igro z navdušenjem sprejeli. Upoštevali smo tudi, da nekatere družine, zaradi oddaljenosti od vrtca, ne morejo priti drugače kot z avtomobilom, saj ni na voljo drugih prevoznih sredstev. Zato smo dorekli, da parkirajo na parkirišču pri občini, ki je v bližini vrtca in del poti le prepešačijo. Otrokom je bilo potrebno tudi razložiti, da se bo kdaj zgodilo tudi to, da se bo staršem mudilo in jih

bodo do vrtca pripeljali z avtomobilom in takrat na svojega zajčka ne bodo mogli prilepiti belega krogeca – mu pobeliti kožuščka. Večina otrok je to razumela in zaradi tega niso bili v stiski ali slabe volje. Otroci sami so obrisali in izrezali zajčka, ga prebarvali v sivo in prilepili na notranjo stran vrat igralnice. Bili so zelo ponosni, ko so zjutraj, ob prihodu v vrtec izrezali beli krogec in ga prilepili na svojega zajčka. Tiste, ki pa so se pripeljali do vrtca, pa smo bodrili, da bo pa jutri lahko pobelil kožušček svojega zajčka, če bo prišel peš, s skirojem ali kolesom. Ni jim bilo vseeno ali je njihov zajček še sivi ali pa ima že malo beli kožušček.

Eno jutro je k meni pristopila mama deklice in me vprašala, če lahko ona iz te igre izstopi. Da ona zjutraj nima časa hoditi peš, saj hodi v službo. In če je potrebno, mi lahko prinese tudi potrdilo, da je zaposlena. Kajti njena deklica je v stiski, ker je kožušček njenega zajčka še sivi. Povedala sem ji, da je namen igre, otrokom približati trajnostne, aktivne oblike prihoda v vrtec ter doseči spremembe potovalnih navad in da če lahko, naj v igro vključijo koga izmed starih staršev. In tako so tudi naredili. Deklica je od doma prihajala peš, z babico.

Imeli smo še eno zanimivo situacijo. Enega dečka je mama v vrtec vozila z električnim avtomobilom. Tako oni niso onesnaževali okolja in zajčkov kožušček tega dečka, je postajal vedno bolj beli.

»Otroci si na sivega zajčka prilepijo izrezan beli krogec, s tem pa zajčku belijo kožušček.«

22. aprila, ko obeležujemo Dan Zemlje in s tem opozarjamo na ranljivost in pomembnost planeta na katerem živimo, smo otroke dodatno motivirale, da so prišli v vrtec peš ali s skirojem ali kolesom. Praznik Zemlje bi moral biti praznik vsakega ki živi, ki diha, ki hodi, ki ljubi naravo in jo spoštuje. In v ta namen, so otroci v vrtcu izrezali kar 3 bele kroge za svojega sivega zajčka.

Le en otrok, ki je doma tri hiše proč od vrtca, se je ta dan pripeljal v vrtec z avtomobilom. Ta isti otrok, je tudi ob koncu igre imel na svojem sivem zajčku, le en beli krogec. Ob spodbudi, ki sem jo izrekla tem staršem, sem dobila odgovor, da oni nimajo časa za takšne igre, saj se jim zjutraj mudi v službo. Ker so se po dveh tednih igre pričele prvomajske počitnice, so si zajčke, skupaj s kresničko odnesli domov. Dogovorili smo se, da bodo tudi v času počitnic hodili na sprehode, v trgovino ali do babice in dedka peš ter doma izrezali beli krogec in ga prilepili na zajčka. Kresničko, ki je eden izmed odsevnih predmetov, ki ga morajo pešci uporabljati med hojo po robu cestišča v pogojih slabše vidljivosti, t.j. v mraku, ponoči, v megli ali dežju, pa naj uporabljajo, da bodo bolj vidni in jih bodo vozniki prej opazili ter se jim varno izognili. Več kot polovica otrok je po počitnicah prinesla v vrtec pokazat, kako imajo njihovi zajčki bele kožuščke.

Kot sem že v začetku zapisala, so ob tej igri, vzporedno potekale še druge dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti, katere so otroci sprejeli z navdušenjem, začudenjem, zanimanjem in bili ob vseh dejavnostih aktivni, motivirani in vztrajni.

OŠ Duplek

Vrtec Sp. Duplek

Skupina Sončki: 24 otrok, 4 - 6 let

Potek igre: od 12. 5. do 23. 5. 2021

Zapisa in fotografirala: koordinatorica Nataša Horvat, dipl. vzg. predš. otrok

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI ZAJČKI

V šolskem letu 2020/2021, smo se skupina Zajčki prvič vključili v projekt Trajnostne mobilnosti. Na prvem roditeljskem sestanku sem starše že seznanila s potekom in cilji projekta. Omenila sem, da bom potrebovala tudi njihovo pomoč za samo izvedbo pri projektu. Starši so se strinjali, da v skupini izpeljemo projekt Trajnostne mobilnosti. Izvedba projekta se je začela v mesecu aprilu in se bo izvajala do konca meseca maja. Izvedli smo različne dejavnosti na to temo. Najprej smo spoznali, utrdili in se kaj novega naučili o prevoznih sredstvih. Razporedili smo jih glede na kraj uporabe in način, katera onesnažujejo naš planet bolj in katera manj. Povedali smo, zakaj je pomembno, da mi v vrtcu že poskusimo pomagati našemu planetu Zemlji. Kako ji lahko pomagamo, da bi bila manj onesnažena in kakšne posledice nam prinese onesnaževanje. Otroci so znali povedati že veliko stvari, ki so jih slišali doma ali preko kakšnega medija. Nadaljevali smo s prometno varnostjo. Obnovili smo znanje prepoznavanja in pomena prometnih znakov in osnovnih cestnih oznak. Skozi sprehode v okolici vrtca smo iskali znake, ki jih imamo na poti v vrtec. Pogledali smo si nevarne odseke ceste, kjer moramo biti pazljivi. Otroci so ugotovili, da nekateri avtomobili ne vozijo po omejitvah in kršijo zakon, saj se so mimo nas, na sprehodu, mnogo prehitro peljali. Povedali so tudi predloge, kako bi oni kaznovali takšne ljudi, ki ne spoštujejo prometnih predpisov.

V letošnjem šolskem letu smo bili žal prikrajšani za vožnjo z avtobusom, v lutkovno gledališče Maribor. Otroci so preko zgodbe o rožnatem avtobusu narisali, vsak sam, svoj avtobus ter ga poimenovali. Pripisali smo kam si želijo, da bi jih njihov avtobus odpeljal. Videti je bilo, da nekateri otroci še niso imeli stika z avtobusom in vožnjo z njim. Imeli pa smo močno željo, da bi se peljali. Izdelke smo razstavili na razstavnem prostoru vrtca, skupine Zajčki. Razstava avtobusov otrok:

Iz škatel in odpadnega materiala, smo si izdelali svoj velik rožnati avtobus in otroci so ga okrasili, po njihovih željah. Ta avtobus se je v igralnici uporabljal tudi kot igrača, saj so ga lahko potiskali po tleh, lahko pa se je en otrok usedel nanj in ga potiskal in se tako »peljal«.

Ker pa nam letošnje leto, glede neprestanega zaprtja vrtca, ni dobro služilo, sva s sodelavko starše pozvale k sodelovanju, delo doma. Tako so starši, v času zaprtja vrtca, prejeli po elektronski pošti navodila za izdelavo avtobusa in vlaka. Po elektronski pošti sem prejela njihove opise izdelovanja in fotografije, kako sodeluje pri izdelavi cela družina.

Starši so se odzvali zelo pozitivno. Ko pa smo se vrnili nazaj v vrtec, so otroci svoje izdelke prinesli na razstavo, v vrtec. Vsak je imel možnost povedati kaj je izdelal, iz katerega materiala in kdo mu je pomagal. Ogledali smo si tudi fotografije, ki so jih pošiljali, kako izdelujejo.

Otroci so ugotovili, da imamo v igralnici prevozna sredstva, ne pa ceste in tirnic, zato smo si izdelali, po celi igralnici, cestišče. Označili smo kje imamo vrtec, pošto, trgovino in ostale stavbe iz našega kraja. Igra je potekala kar nekaj časa. Cesto so si izdelali iz papirja, tirnice pa smo uporabili plastične, ki jih imamo že v igralnici za igro z vlaki. Otroci so se tako igrali z igračkami, ki jih imamo v igralnici in z izdelki, ki so jih sami naredili. Izdelava ceste in tirnic za prevozna sredstva:

Ena izmed iger je bila tudi BELI ZAJČEK. Pred igro sem staršem razdelila ankete za pred izvedbo igre. V skupini smo si izdelali sivega zajčka in ga nalepili na vrata igralnice. Vsak dan, kadar smo prišli v vrtec peš, s kolesom, s skrijem ali smo vsaj 200m prehodili peš do vrtca (parkirajo vstran od vhodnih vrat vrtca) smo zalepili bel krog na zajčka. Namen igre je, otroke in njihove starše spodbuditi, da prihajajo v vrtec na čim bolj trajnostni način: peš, s kolesom, s skirojem, z rolerji ali z avtobusom. Vsebina igre govori o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov.

Cilj igre je očistiti zajčkov kožušček. Otrokom je bila igra zanimiva že zaradi samega zajčka, saj smo tudi mi skupina Zajčki. Med njimi se je pokazala tekmovalnost, kdo bo nalepil več belih krogov na zajčka. Nekaj otrok in staršev ni ustavilo niti slabo deževno vreme, saj so se ustrezno oblekli in opremili ter prišli peš. Namen igre je prinesel dobre učinke med otroke in starše, saj sem opazila, da po zaključeni igri otroci še kar naprej prihajajo v vrtec peš, v kolikor imajo možnost. Večina jih ne parkira več pred vhodom vrtca, ampak na parkirišču za zaposlene, ki je nekoliko oddaljeno od samega vhoda.

Vrtec pri OŠ Duplek

Enota Spodnji Duplek

Skupina Zajčki: 24 otrok, 4-6 let

Zapisala in fotografirala: Barbara Kraner, dipl. vzg. predš. otrok

Koordinatorica: Nataša Horvat, dipl. vzg. predš. otrok

NOVIČKA ZA NOVIČNIK

MOJA ULICA

V skupini Zmajčkov se v mesecu septembru pogovarjajo o moji ulici. Vzgojiteljica najprej otrokom opiše svojo pot v vrtec. Sede na stol in se pretvarja, da vozi avtomobil. Pripoveduje, kaj na svoji poti do vrtca vse vidi (avtomobile, gozd, prometne znake, živali, cvetlice, pešce, kolesarje...). Otrokom pokaže aplikacije na katerih je veliko avtomobilov in pri tem spodbuja otroke k razmišljanju, kaj vse vidijo na fotografiji, zakaj je na njej toliko avtomobilov in kaj to pomeni za naše okolje. Vzgojiteljica potem otrokom poda navodilo, da naj nariše vsak svojo ulico. Skupinsko izdelajo tudi plakat, kako bi naj izgledala naša ulica pred vrtcem. Otroci sami pridejo do zaključka, da je na parkirišču pred vrtcem zelo veliko avtomobilov. Med sabo se potem pogovarjajo, kaj lahko naredijo, da bo avtomobilov manj. Vzgojiteljica jim postavlja odprta vprašanja, na katera otroci odgovarjajo. Največ odgovorov na vprašanje, kako lahko pripomorejo k čistejšemu okolju so, da bi vsi čim več hodili peš in se vozili s kolesi.

MOJA POT V VRTEC

V skupini Oblačkov v dneh trajnostne mobilnosti izvajajo dejavnosti na temo moja pot v vrtec. Vzgojiteljica otroke vpraša na kakšen način prihajajo v vrtec. Večina otrok, ki živijo

v oddaljenih krajih v vrtec pripeljejo starši z avtomobilom, nekateri pa pridejo v vrtec na trajnostni način- peš ali s kolesom. Otroci pri opisovanju svoje poti v vrtec največkrat opisujejo zgradbe, živali, naravo in vremenske pojave. Veliko manj je opisovanja cestne infrastrukture in prometa. Pri pogovoru otroci sami ugotovijo, da je boljše, če se vozijo s kolesom in hodijo peš, saj več slišijo in vidijo. Otroci potem narišejo svojo pot v vrtec, na katerih največkrat narišejo avtomobil in kolo. O narisnem se pogovorijo in ugotovijo, da so kolesa boljša, kot avtomobili. Z otroci se pogovarjajo tudi o varnosti in pravilih, ko se vozijo s kolesom.

PODRAVSKA REGIJA

PROMET

V mesecu septembru, se v skupini Balončkov pogovarjajo in izvajajo dejavnosti na temo prometa. Otrokom vzgojiteljica prebere zgodbo o onesnaževanju okolja, ki ga povzročimo z avtomobili, letali in drugimi prevoznimi sredstvi. Skupaj z otroci naredijo plakat o različnih načinih prihajanja v vrtec. Vzgojiteljica otroke spodbuja, da prihajajo v vrtec peš ali s kolesom, saj njihove prihode na trajnostni način ves teden tudi beleži. Ker živimo na vasi je uporaba avtobusa in vlaka zelo neizkoriščena. Skupina balončkov si ogleda bližnje železniško postajališče, kjer si ogledajo tirnice po katerih pripelje vlak in prometne oznake na postajališču.

Imajo tudi srečo, da vidijo, kako mimo pripelje tovorni vlak. Naslednji dan otroci skupaj izdelajo vlak. Najprej pobarvajo velike škatle, iz katerih potem sestavijo vlak.

V mesecu septembru se v skupini velikokrat odpravijo na sprehod, kjer jih vzgojiteljica spodbuja k opazovanju prometnih znakov in varnemu vedenju v prometu. Ker pa v naši okolici ni semaforja, jim vzgojiteljica pokaže semafor na posnetku.

**Vrtec pri OŠ Gorišnica; Šol.l 2020/21; Starost otrok: 4-6 let
Simona Žnidarič Tomažič,**

NOVIČKA IZ VRTCA MARKOVCI

V našem vrtcu sodeluje v projektu 6 skupin in skupno 130 otrok različnih starostnih skupin. Najprej smo se že malo ustrašili, da nam bo plane prekrižala tetka corona, a smo takoj, ko je bila možna vrnitev v vrtec zavihali rokave in poprijeli za delo. V mesecu aprilu smo pričeli z igro beli zajček. O tem smo obvestili starše, ki moram reči so igro zelo dobro sprejeli in jo tudi podprli. Otroci so prihajali v vrtec na vse možne načine in o tem z nasmehom že zjutraj pripovedovali prijateljem ob zajtrku. Parkirišče pred vrtcem je skorajda samevalo na kar smo bili vsi izredno ponosni. Seveda smo v igri sodelovale tudi vzgojiteljice ki smo se zjutraj pred službo razmigale peš, nadihale svežega zraka in tako pričele dan s še večjim elanom. Naši zajčki so postajali vse bolj beli in naši otroci vse bolj veseli. Nekatere skupine so se odločile, da izvajajo igro en teden, nekatere pa so si za izvajanje izbrale dva tedna. Z igro počasi zaključujemo in otroci, ki so svoje zajčke že odnesli domov, so jih s ponosom pokazali svojim staršem. Med izvajanjem igre nismo imeli težav za kar smo izredno hvaležni. Tudi ostale dejavnosti projekta smo uspešno vnesli v svoje delo, nastajajo makete, razni likovni izdelki, otroci spoznavajo promet in njegove alternative, ter raziskujejo možnosti življenja brez avtomobilov. Vsi skupaj ob projektu zelo uživamo in se skupaj veselimo novih dogodivščin, ki jih prinaša naslednji dan.

Vrtec Markovci
Zapisala koordinatorka: Nuša Kolenko

NOVICA O DOGAJANJU V VRTCU ZA NOVIČNIK

Sam projekt Trajnostne mobilnosti, je povezan s paleto pisanih barv, katere se navezujejo na izvedene dejavnosti povezane z gibanjem in miselno naravnostjo trajnostne usmerjenosti, tako med otroci kot odraslimi. V vrtcu se zavedamo, kolikšen pomen ima tole vrsten projekt, zato je smiselno pričeti ozaveščati otroke že v predšolskem obdobju ter jih usmerjati k trajno mobilnemu pristopu, seveda v sodelovanju z njihovimi starši. Predvsem se zavedamo pomena ustrezne vzgoje naših otrok, ter samemu ozaveščanju o zmanjšanju ne trajnostnih oblik prevoza in povečanju trajnostnih oblik, kot so hoja, kolesarjenje, vožnja s skirojem, vlakom, avtobusom. Tako smo temu pomenu dajali prednost in se skupno medsebojno povezovali. Naša prednost vrtca je, da živimo na podeželju, kjer se vrtec povezuje s šolo.

V vrtcu imamo štiri skupine, skupaj 48 otrok, kateri smo bili vsi vključeni v ta projekt. Želeli smo si bolj zdravega načina življenja ter življenje v čistejšem okolju, katero nas obdaja. Saj lahko veliko postorimo kot posamezniki in s tem izboljšamo svoj način življenja. V vrtcu smo projekt, kot tak razširili in se vanj poglobili ter poskusili otrokom približati vsakdanje navade. Hkrati pa smo poglobljeno razčlenili pomen besed »Trajnostna mobilnost.« Sam uvod v aktivnosti, so vzgojiteljice izpeljale z obliko gledališča Kamišibaj – z igro Beli zajček in jo nato povezale še z drugimi usmerjenimi aktivnostmi v tednu otroka ter nadaljevale skozi leto:

- otroci si izdelajo zajčjo družino – vsak svojega zajčka, likovne elemente iz same zgodbe o zajčji družini,
- risanje Moje poti v vrtec,

PODRAVSKA REGIJA

- otroci igrajo lutkovno predstavo Kamišibaj – Beli zajček,
- pogovor o prometu in opazovanje le-tega v naši okolici in ugotavljanje potovalnih navad ljudi,
- spremljali smo promet v določenem časovnem obdobju,
- seznanitev in ogled avtobusne in železniške postaje,
- petje pesmic na temo potovanja, prometa, prevoznih sredstev,
- izvajanje različnih gibalno-rajalnih iger,
- skrbeli za čisto okolje in se ekološko ozaveščali.

Sam projekt se je pokazal kot zelo dobrodošel in potovalne navade nekaterih udeležencev so se spremenile. Ob tem smo lahko opazovali zadovoljne obraze, z veliko dobre volje in druženja, kljub slabemu vremenu. Hkrati pa smo si pridobili nova znanja in pozitivne vpoglede za vnaprej ter skupaj sledili misli »kjer je volja je tudi moč.«

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Zapisala: Karmen Žula Kumer, dipl. vzg.

SKUPINA 2. STAROSTNEGA OBDOBJA VRTCA OŠ SVETA ANA SPODBUJA TRAJNOSTNO MOBILNOST

Pri otrocih najstarejših skupin Rdeče, Zelene, Mavrične in Vijolične igralnice je bila igra Belega zajčka zelo dobro sprejeta in uspešno opravljena.

Rdeča igralnica je v sklopu projekta izvedla dan za gibanje in opravila kar dva daljša pohoda z nahrbtniki. Aktivne sprehode po okolici vrtca so izkoristili za učenje varnega vključevanja v promet in raziskovanje kraja (zgradb in znamenitosti). Ob nestrukturiranem materialu so otroci izdelali zgradbe iz okolice vrtca in like iz pravljice Belega zajčka. Tako so pripomogli k reciklaži odpadnega materiala in morda ohranili kakšno drevo. V maju pa so izvedli tudi akcijo »Na kolo za zdravo telo«.

Zelena igralnica je po zgodbi Beli zajček ustvarila didaktično igro. Spoznavali so potniški promet: sestavljali so skico avtobusa, se naučili izštevanko in deklamacijo o vlaku. Najbolj zabavno pa je bilo, ko so na obisk dobili vlakovodja Vinka. V igralnici so otroci iz stolčkov sestavili vlak ter pod vodstvom vlakovodje potovali po Sloveniji. Seveda tudi brez strojevodij, kontrolorjev vozovnic in potnikov ni šlo. Sredi tedna pa so prijeten sončen dan izkoristili za krajši izlet po širši okolici občine.

Mavrični so se veliko pogovarjali o prometu, razvrščali vozila, se naučili številnih deklamacij in pesmic o vozilih ter zajčku. Zajčku so izdelali dom – gozd in travnik, katerega tla so pobarvali rjavo. Namreč otroci so povedali, da ne samo zajčkovi kožuščki, tudi zemlja čuti posledice onesnaževanja.

»Vijolički« so veliko hodili na sprehode, se naučili deklamacijo in ples o Belem zajčku. Zadnji dan akcije pa jih je obiskal sam Beli zajček in prinesel veliko nagrado – nove poganjalčke in kolesi, katere so kmalu izkoristili za vožnjo po poligonu in tekmo s kolesi. Otroci so ob ekoloških zgodbicah nizali številne ideje, kako bi očistili naš svet: hodili več peš, zmanjšali število smeti in količino izpušnih plinov, reciklirali, med drugim tudi, da bi skrbeli za lastno samooskrbo. Sledilo je obilo veselja ob urejanju vrteške vrtnice.

Vrtec Oš Sveta Ana

Zbrala: Metka Jančar, koordinatorica projekta

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ SVETA ANA

V Vrtcu pri OŠ Sveta Ana se prav vsi zaposleni zavedamo, da je trajnostna mobilnost mobilnost prihodnosti in to zavedanje je prav, da prenesemo v misli in prakso vseh. Odrasli smo v anketah večkrat povedali, da se je udobno v vrtec pripeljati z avtomobilom. A kaj pravijo naši otroci? Najbolj pogost odgovor naših otrok je bil, da je v vrtec najbolj prijetno in zabavno priti peš, s skirojem ali s kolesom. Poslušajmo jih! V projektu sodeluje šest skupin, skupaj 106 otrok vseh starostnih skupin. Igro Beli zajček smo izvajali med 12. in 22. aprilom 2021. Vzgojitelji pa projekt bogatijo še s številnimi drugimi aktivnostmi.

Naši najmlajši otroci Rumene igralnice so se učili ločevati na vozila, ki naravi škodijo in vozila, ki narave ne obremenjujejo. Sestavili so si železnico in se igrali z vlakci, seveda pa tudi spoznavali ostala prometna sredstva skozi igro.

Pogumno so se lotili akcije Belega zajčka in veselo prihajali v vrtec peš, nekateri otroci celo več kilometrov. Zajčki so kmalu dobivali bolj čiste kožuščke. Veliko so se gibali tudi v vrtcu: hodili na sprehode, ko pa je deževalo, so si pot skozi gozd pripravili kar v igralnici.

V Oranžni igralnici (1-3 leta) so se prav tako priključili akciji Belega zajčka. V skupini so spoznavali prevozna sredstva in jih razvrščali. Iz odpadne embalaže so si izdelali vozila (vlake, avtobuse, traktorje) in se z njimi igrali. Na sprehodih so opazovali zgradbe in prometne poti, nato pa si izdelali maketo Moja pot v vrtec. Naučili so se ples Plesni vlak in prepevali pesem z Avtobusom k teti. Ob dnevu Zemlje so se ob zgodbi pogovarjali, na kakšen način lahko sami pripomorejo k varčevanju in skrbi za okolje. Naredili so eksperiment filtracije vode in si izdelali koše za ločeno zbiranje odpadkov. Kot se za samooskrbo spodobi pa so se peš napotili na kmetijsko zadrugo, kjer so si nabavili semena in sadike, v naslednjih dneh pa z njimi zasadili vrteški vrtilček.

Spodbuda prihajanja v vrtec peš je obrodila sadove, saj se otroci še večkrat ob številnih izdelkih in fotografijah na hodnikih spomnijo na Belega zajčka, s tem pa tudi starše spomnijo na pomen trajnostne mobilnosti.

Vrtec OŠ Sveta Ana
Zbrala: Metka Jančar, koordinatorica projekta

NOVICA ZA NOVIČNIK

Vrtec Črešnjevci-Leskovec, enota Leskovec, ki deluje pod okriljem osnovne šole dr. Jožeta Pučnika Črešnjevci je v letošnjem šolskem pristopil k projektu Trajnostna mobilnost. V projektu sodelujeta dva kombinirana oddelka.

Po seznanitvi s projektom, dobrem timskem načrtovanju in izmenjavi mnenj strokovnih delavk nam je uspelo svoje navdušenje in željo po spremembi naših starih navad prenesti tudi na otroke in starše.

Znotraj skupin smo tako izvedli številne dejavnosti, s pomočjo katerih smo spoznavali svojo bližnjo okolico vrtca, prometno varnost, prometna sredstva, ... z uporabo kamišibaj gledališča smo tako spoznali pravljico o Belem zajčku in tako dobili veliko motivacijo pri sodelovanju v igri Beli zajček. Izdelali smo si vsak svojo predlogo zajčka, na katero smo pridno nizali krogce, s pomočjo katerih smo čistili zajčkom kožuščke. V času trajanja igre smo vsak dan označevali v stolpčni diagram način prihoda v vrtec in se tako učili tudi matematičnih spretnosti.

Omislili smo si maskoto Belega zajčka, ki smo si jo povabili kar v naš vrtec. Z nami je pel, hodil na sprehod, tudi zaplesal.

S pomočjo pravljic in ogledom poučnih knjig in kratkih filmov smo naredili plakat, kako bi lahko aktivno prispevali k zmanjšanju onesnaženosti zraka.

Naredili smo si vsak svoj načrt prihoda v vrtec, učili izštevank o prometu in prometnih sredstvih. Naučili smo se petih in govornih pesmi, ki so nas še dodatno spodbudile k spreminjanju naših potovalnih navad.

Otroci so govorili o vtisih in svojem počutju, ko so prihajali v vrtec peš, s kolesom, skirojem ali poganjalcem. Vzgojiteljice smo bile navdušene nad odgovori, kaj vse so uspeli povedati, videti, slišati oziroma koga vse srečati na svoji poti do vrtca. Otroci so postali veliko bolj senzibilni in pozorni.

Izdelali smo skupno maketo, na kateri smo predstavili naše skupne rešitve, s katerimi bi poskrbeli za boljše varnost pešcev in kolesarjev v neposredni bližini vrtca. To smo posredovali tudi gospodu županu.

K sodelovanju smo povabili tudi rajonskega policista, ki se je z veseljem odzval in nas pospremil na sprehod po kraju Leskovec.

Navdušenje otrok in pozitiven odziv staršev odraža zadovoljstvo vseh nas vpletenih, ki z majhnimi koraki stremimo k boljši prihodnosti. Vsi skupaj pa se že močno veselimo vožnje z vlakom, ki bo hkrati naš zaključni izlet in oblika sodelovanja s starši.

V zavedanju, da lahko vsi skupaj učinkovito vplivamo na pozitivne spremembe našega planeta in hkrati naredimo nekaj dobrega za naše zdravje, smo prepričani, da bomo vsebine trajnostne mobilnosti vpletali v naš kurikulum zagotovo tudi v prihodnje.

Osnovna šola dr. Jožeta Pučnika Črešnjevec
Vrtec Črešnjevec - Leskovec
 Zapisala: Petra Ozmec, koordinatorica projekta

NOVIČKE IZ HAJDINSKEGA VRTCA

Tudi v tem šolskem letu smo se pridružili projektu Trajnostna mobilnost. V njem je sodelovalo vseh sedem igralnic, skupaj 131 otrok. Ker smo v tem projektu sodelovali že v lanskem šolskem letu, nam letos ta ni bil tuj. Tudi večino staršev je že poznalo potek igre Beli zajček ter namen izvajanja projekta. Novince smo o tem projektu seznanile na prvem roditeljskem sestanku. Po končani igri Beli zajček smo ugotovile, da se je veliko staršev odločalo, da so v času od 21. septembra pa do 25. septembra v vrtec prihajali čim bolj trajnostno. K temu so jih nagovarjali tudi otroci, saj je veliko bolj zanimivo priti v vrtec s kolesom ali poganjalcem kot z avtomobilom. Tudi v naslednjih mesecih (predvsem toplejših) smo opazile, da so se starši veliko posluževali prihoda v vrtec s kolesom, tisti, ki so doma bližje vrtcu, pa so prihajali tudi peš. In tako je bil naš cilj dosežen ter projekt uspešen.

Po naših igralnicah so vzgojiteljice z otroki izvajale različne dejavnosti. Naši najmlajši so se projekta lotili tako, da so tehtali zajčke. Na tehtnici so ugotavljali, katera plišasta žival je težja. Barvali so tudi pobarvanke, rezanke, brali so knjige o zajčkih, se igrali z ročnimi lutkami in likovno ustvarjali zajčke. Skratka, bilo je zelo pestro.

V eni izmed naših igralnic je otroke obiskal čisto pravi beli zajček, kjer so na konkreten način prikazali, kakšne zajčke si želijo ob koncu igre Beli zajček imeti. Preverjali so onesnaženost zraka v okolici vrtca in ugotovili, da ni preveč onesnažen.

V drugi igralnici so si izdelali svojo pot v vrtec. Vzgojiteljici sta otrokom na tla nalepili liste, katere so nato pobarvali z zeleno voščenko, ki je predstavljala zelenico. Na liste sta nalepili še hiše in drevesa. Otroci so si pobarvali vsak svoj avtobus, katerega sta vzgojiteljici zgibali in zlepili skupaj in nastal je v 3D obliki. Otroci so po izdelani poti vozili svoje avtobuse.

Vzgojiteljici sta otrokom pripravili tudi večji pano, na katerega sta narisali vodo, cesto in nebo. Otrokom sta pripravili slike različnih vozil. Otroci so dobili vsak svojo sliko vozila, katero

so morali nato razvrstiti glede na to, kje se pelje: ali se pelje po vodi, po cesti, ali po zraku. Otroci so v večini vsa vozila pravilno razvrstili.

Otroci, stari od 3 do 4 leta, so spoznali pravljico o Belih zajčkih, v okviru katere so se odpravili do gozdička v okolici vrtca, skozi katero vodi ozka cesta. Na tej cesti so prešteli avtomobile, kateri so na srečo redki. Pogovarjali so se o tem, kako avtomobili škodijo gozdičku. V gozdičku pa so iskali tudi zajčka.

V skupini starejših otrok so se z avtobusom odpravili na tabor v Logarsko dolino, kjer so med vožnjo z avtobusom zelo uživali in hkrati spoznavali, da je potovanje z avtobusom veliko bolj varčno in okolju prijazno. Nekateri otroci so se z avtobusom peljali prvič, zato jim je bila vožnja toliko bolj zanimiva. V okviru projekta so spoznavali tudi našo občino, naštevati in raziskovali so vasi naše občine in opisovali poti, ki vodijo od doma v vrtec. Izdelali so si veliko maketo naše občine z vsemi vasmimi, kateri so dodajali hiše, ceste, prometne znake, ljudi, drevesa, različna vozila in še kaj...Otroci so opisovali svojo pot od doma do vrtca in preko zemljevida naše občine in izdelane makete še bolj spoznavali poti in razdalje. Podali so se tudi na potepe po bližnjih vaseh in jih raziskovali ter spoznavali varne poti.

Vrtec Najdihojca pri Oš Hajdina
 Zapisala koordinatorica: Urška Horvat

ZA NOVIČNIK – VRTEC LENART

V letošnjem letu se Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu Lenart izvaja od septembra 2020 do konca junija 2021, k projektu smo pristopili zelo resno in odgovorno do narave. Starši in vsi zaposleni smo projekt zelo dobro sprejeli in se aktivno vključili vanj. Vzgojiteljica Tadeja Bračko je med drugim tudi napisala deklamacijo Beli zajček, ki so jo otroci sprejeli za svojo najljubšo deklamacijo.

Opažam, da se potovalne navade staršev in tudi zaposlenih spreminjajo, saj se velikokrat opazi, da pridejo v vrtec ali na delovno mesto peš ali s kolesi. Vsi se še kako dobro zavedamo, da vsak posameznik lahko prispeva k zmanjšanju emisij v okolje, ter na tak način poskušamo ohraniti naravo za naše potomce.

V tednu, v katerem smo izvajali igro Beli zajček, smo dokazali, da znamo in zmoremo spreminjati potovalne navade. Tako so številni starši v vrtec ves teden z otroki prihajali peš ali s kolesi. Še posebej sem ponosna na vse zaposlene v vrtcu Lenart, saj smo ta teden prihajali na delovno mesto peš in parkirišče pri vrtcu je ves teden samevalo.

Zelo sem vesela, da so tako starši, kot zaposleni k projektu pristopili z vso odgovornostjo do narave. Hkrati pa se jim zahvaljujem, da so projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu Lenart podprli. Na ta način smo veliko prispevali k zmanjševanju emisijskih obremenitev v naravo, hkrati pa smo tudi zmanjšali motorni promet v okolici vrtca Lenart. Tudi v prihodnje bomo trajnostno naravnani!

BELI ZAJČEK (TADEJA BRAČKO)

SEM ZAJČEK MLAD,
V VRTEC PEŠ PRIHAJAM RAD.
S PRIJATELJI SE TAM IGRAM,
RIŠEM PLEŠEM VSAKI DAN.
KO PRIPELJEM SE S SKIROJEM
ALI PA S KOLESOM,
CEL DAN VESELIM SE,
SLABE VOLJE SE OTRESEM.
ZRAK JE ČIST IN JAZ SEM BEL,
TEGA PA ZARES JE VSAK VESEL.
ZATO HODI PEŠ ŠE TI,
DA ZDRAVI BOMO VSI.

Vrtec Lenart

Zapisala: Mihaela Vidovič, dipl.vzg.

BELI ZAJČEK V VRTCU KORENA

Nekega pomladnega dne so v vrtec Korena žalostno priskakljali zajčki z umazanimi kožuščki. Namesto belih kožuščkov so imeli sive. Zakaj? Kaj se jim je zgodilo, so se spraševali otroci? Zajčki so jim povedali svojo zgodbo. Otroci so se odločili, da jim bodo pomagali očistiti kožuščke.

Naredili smo plakat, kako bomo prihajali v vrtec. V vrtec bomo prihajali peš, s kolesom, poganjalcem in avtobusom. Otroci si želijo v vrtec pripeljati tudi z vlakom, ampak to ne gre, saj v našem kraju ni železniške proge. Izdelali smo zajčke z umazanimi kožuščki in čakali, da se igra začne.

Naš vrtec je majhen in igra se je izvajala v skupini Sončki in Muce. Potekala je v začetku meseca maja. Večina otrok ima kar dolgo pot do vrtca, zato smo se dogovorili za bližji cilj.

Otroci so skupaj s starši prihajali s skirojem, poganjalcem, kolesom, večinoma pa peš. Zajčkom so pridno čistili kožuščke.

Otroci so zelo uživali in spodbujali svoje starše pri izvajanju igre. Tudi vzgojiteljice in vzgojitelj smo pridno čistili zajčkove kožuščke. Zajčki so se otrokom, njihovim staršem in vzgojiteljem zahvalili za očiščen kožušček. Otroke pa so še presenetili z diplomom.

ZAJČEK SE ZAHVALJUJE.

Vrtec Korena

Zapisala vzgojiteljica in koordinatorica programa: Kristina Ajlec

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA

Tudi v vrtcu Otona Župančiča Slovenska Bistrica smo se ponovno odločili, da se pridružimo projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu.

Za začetku projekta se je prijavilo 12 strokovnih delavk, od tega je poročilo oddalo 7 strokovnih delavk, pri čemer se jim je pridružilo 128 otrok. Glavni razlog za takšen upad je bil na prvem mestu ta, da so se v novem šolskem letu tandemi razšli in tako so projekt peljale dalje samo vzgojiteljice. V projekt so bili vključeni oddelki vseh starosti, pri najmlajših so strokovne delavke dejavnosti prilagodile.

Strokovne delavke so staršem predstavile pomen projekta in igro Beli zajček. Starši so projekt z veseljem in zanimanjem sprejeli, se aktivno vključevali tako, da so prihajali peš, s kolesi, tisti ki pa so bili bolj oddaljeni pa so se v oddelku dogovorili za mesto, kjer so puščali avtomobile in so tako del poti prehodili peš. Tudi otroci so z navdušenjem sodelovali, spodbujali starše, se med seboj pogovarjali in z veseljem opazovali, kako so njihovo zajčki postajali z vsakim dnem svetlejši, čistejši. Nekaj otrok s starši je ta način trajnostni uporabljalo še naprej, tudi ko je bil projekt že zaključen.

Dejavnosti, ki so jih v okviru oddelkov izvajale:

- pogovor o onesnaženosti in skrb za čisto okolje,
- izvajanje igre beli zajček,
- pogovor kako se prišel v vrtec in kako bi si želel...
- prepevanje pesmic na temo promet,
- izdelovanje avtobusa in avtomobilov iz odpadnih materialov,
- opazovanje prometa v okolici vrtca,
- dejavnost moja pot v vrtec,
- knjižni kotichek o prometu in okolju,
- igranje s folijo in prstnimi barvami – izpušni plini in beli zajček,
- priprava poligona na ploščadi vrtca, vožnja s kolesi, poganjalci,
- kolesarski dan v vrtcu,
- rajalne igre,
- izdelava makete kraja, označitev varnih in nevarnih poti,
- igra spomin,
- risanje na temo, očistimo zrak,
- pogovor o zdravem načinu življenja – gibanje.

Vse strokovne delavke so se strinjale, da je projekt zelo dobro zasnovan, saj daje raznolikost, možnost širše izbire dejavnosti.

Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica
Zapisala koordinatorka: Janja Leskovar

NOVICA ZA NOVIČNIK

Starši so nam pri samem projektu "Trajnostna mobilnost v vrtcih" in izvedbi igre "Beli zajček" zelo pomagali, saj so upoštevali navodila otrok, da v vrtec pridejo peš, s kolesom, skirojem... Tudi tisti, ki so od vrtca oddaljeni več kilometrov, so starše prepričali k parkiranju avtomobilov 200 m dalje od vrtca. Otroci so vsak dan komaj čakali jutranji krog, kjer so na svoje zajčke pritrjevali bele krogce.

Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Ciciban«
Zapisala: Alja Macuh

IZVAJANJE PROJEKTA V MESTU SLOVENSKA BISTRICA

V vrtcu »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica smo se odločili, da se pridružimo projektu trajnostne mobilnosti v vrtcih, saj se zavedamo, da je naše okolje vedno bolj obremenjeno z izpušnimi plini, predvsem v mestnem okolju. Vzgojitelji smo za otroke dober vzgled in dober učitelj za njihovo nadaljnje življenje. Zavedamo se, da je potrebno otroke ozavestiti in spodbujati k aktivnemu preživljanju prostega časa in zmanjševanju onesnaženja našega okolja že zelo zgodaj.

Enota »Ozka ulica« se nahaja v središču mesta Slovenska Bistrica, ob grajskem obzidju, v enosmerni ulici. Skozi grajsko dvorišče imamo hiter in varen dostop do mestnega parka, enosmerna ulica pa nas mimo našega vrtca pripelje do samega mestnega jedra.

Z otroki iz oddelka 2-3 leta smo se večkrat sprehodili skozi mestno jedro in opazovali promet. V bližini vrtca smo si ogledali tudi avtobusno postajo mestnega prometa. V neposredni bližini vrtca imamo tudi polnilne postaje za električna vozila in več izposojevalnic mestnih koles.

Otroke smo s projektom seznanili preko zgodbe in igre »Beli zajček«. Vsak otrok si je s sivo tempera barvo pomarval svojega zajčka, katerega je lahko vsak dan očistil s pomočjo belih krogcev, če je le prišel v vrtec peš, s kolesom, skirojem...

Igra je večino otrok zelo motivirala, saj so bili otroci zelo navdušeni kadar so zjutraj povedali, da so prišli v vrtec peš ali s kolesom in si lahko na zajčka prilepili bel krogec.

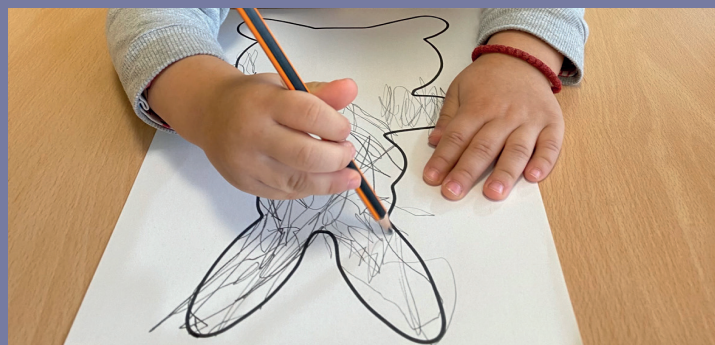
Skozi celoten sklop smo izvedli veliko različnih dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti. Dosegli smo, da je vedno več otrok začelo v vrtec prihajati peš ali s kolesom. Tudi tisti, ki so oddaljeni več kilometrov, so del poti v vrtec prehodili peš. Kar nekaj otrok, ki so doma v mestu Slovenska Bistrica pa za pot domov iz vrtca izbere sprehod. Razumljivo je, da je tempo življenja hiter ter da si za sprehod in ostale aktivnosti lažje izberemo popoldanski čas kot pa jutranji prihod v vrtec. Navsezadnje dosežemo cilj projekta tudi s popoldanskimi gibalnimi dejavnostmi otrok.

**Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Ozka ulica«
Zapisała Rebeka Knez**

NOVICA ZA NOVIČNIK

V projekt Trajnostna mobilnost smo bili vključeni prvič. Tako otroci kot strokovni delavki sva bili pozitivno naravnani. Tak projekt pomaga staršem in otrokom pri ozavščanju narave. Zelo so se trudili, da bodo dobili beli krogec, ki si ga lahko zalepijo na zajčka. Lepa izkušnja za triletnike, ki jih peljemo v pravo smer.

**Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Pragersko«
Zapisała Katja Ferčec in Jolanda Smodiš**

TRAJNOSTNA MOBILNOST Z BELIM ZAJČKOM

Za projekt "Beli zajček" sva se odločili, saj meniva, da je zelo pomembno že najmlajše otroke ozaveščati in vzgajati na področju trajnostne mobilnosti ter jih seznanjati z vplivom onesnaženega zraka na naše zdravje. Ker je način prihoda otroka v vrtec v veliki meri odvisen od staršev, sva k sodelovanju spodbudili tudi njih in jih nagovorili, da svojim otrokom omogočijo aktivno sodelovanje. V projekt je bilo vključenih 13 otrok, starih 2-3 leta ter njihovi starši.

Otroke sva motivirali z "Zgodbo o belih zajčkih." Vsak otrok si je svojega zajčka pobarval z ostanki šiljenja oglja v svinčniku in mu s flomastrom narisal oči, gobček in brčice. Zajčke smo prilepili na vratca garderobnih omaric. V projektu sva aktivno sodelovali tudi midve, zato sva si tudi sami izdelali zajčka in vzorno skrbeli, da očistiva njegov kožušček. Otroke in starše sva v času izvajanja projekta spodbujali, da v vrtec prihajajo peš, s kolesi in skiroji. Otroci, ki so bili za hojo do vrtca nagrajani z belim krogcem so navdušeni tekli do svojega zajčka in krogec prilepili nanj. Vsak dan smo opazovali, kako kožuščki naših zajčkov postajajo bolj čisti. Vsakodnevno smo izvajali dejavnosti, v okviru katerih sva otroke seznanjali s pomenom trajnostne mobilnosti. Pogovarjali smo se tudi o vožnji z javnim prevozom. Večina izmed otrok se še nikoli

ni peljala z avtobusom. Prebiralimo pravljico "Rožnati avtobus" avtorice Vesne Radovanovič in prepevali pesem J. Bitenca "Z avtobusom k teti". Ogledali smo si avtobuse in mestno avtobusno postajo, kar je bilo za otroke pravo doživetje.

**Vrtec "Otona Župančiča" Slovenska Bistrica,
enota "Ozka ulica"
Zapisała vzgojiteljci Polona Kangler in Lidija Trglavčnik**

NOVICA ZA NOVIČNIK

V okviru projekta nas je v vrtcu obiskal policist. Z njim smo se podali na obhod po mestnih ulicah, kjer nas je prijazno opozarjal na cestna pravila. Lastnike napačno parkiranih avtomobilov smo prijazno opomnili z obvestili »PROSIM PARKIRAJ PRAVILNO,« ki smo jih predhodno naredili v vrtcu. Ogljedali smo si policijski avto in z navdušenjem prisluhnili zavijanju sirene. Policist nas je nagradil z odsevniki, baloni in šampiljko - medveda policista.

**Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Ciciban«**
Zapisala Melanija Pešak

PO POTEH BELEGA ZAJČKA

Ne samo zaradi projekta »Beli zajček«, ampak tudi zaradi zdravega načina življenja spodbujamo otroke h gibanju, rekreaciji, zdravi prehrani in podobno. Je pa vsak tak projekt še dodatna motivacija k izvajanju le-teh dejavnosti in ozaveščanju otrok in staršev.

Med vsemi dejavnostmi, ki smo jih izvajali v oddelku bi izpostavila dve dejavnosti, ki sta nam res dobro uspeli. Ko dobiš pozitiven odziv otrok in staršev, ko se aktivnosti prenesejo iz vrtca v domove, potem je namen dosežen. V sklopu projekta »Beli zajček« smo v oddelku poiskali zanimive izletniške oziroma pohodniške poti v naši občini, ki jih lahko otroci prehodijo skupaj s svojimi starši za vikend (pot »Od Bistriškega gradu do Črnega jezera«, Izlet na Tri kralje, Osankarico, Črno jezero...od koder vodijo zanimive učne in navadne poti, ki jih zmorejo prehoditi otroci v predšolskem obdobju) ali med tednom (Močeradova pot, Vintgar- npr.: Rimski kamnolom, Ančnikovo gradišče...).

Prav tako smo hodili po »poteh belega zajčka«. Tako smo poimenovali poti otrok v oddelku, ki vodijo od njihovega doma do vrtca. Poti otrok, ki pa v vrtec pridejo z avtomobilom, smo prilagodili našim potrebam. Poiskali smo mesto oziroma parkirišče, kamor bi lahko parkirali vozilo in prehodili pot od tega mesta do vrtca.

Ob tem smo ugotovili, da ima naše mesto urejene in varne poti za pešce in kolesarje. Tako, da imamo super možnosti, da pridemo v vrtec brez avtomobila.

Likovno ustvarjanje na temo »Od Bistriškega gradu do Črnega jezera«.

Po Močeradovi poti gremo tudi z vrtcem večkrat na izlet ali samo na sprehod do gozda.

**Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Ciciban«**
Zapisala Barbara Frank

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JUROVSKI DOL

Naš vrtec se nahaja na podeželju, obdan s travniki in gozdovi, gozdnimi potmi, otroškimi in nogometnim igriščem, pa tudi s cesto, pločniki, parkiriščem....

Z otroci smo veliko na prostem, kar nam omogoča raznoliko okolje; igra v gozdu, na igralih, tek na tekaški stezi, raziskovanje travnika, sprehod ob cesti, prečkanje ceste, hoja po pločniku, hoja čez most... Ob vsem tem pa opazujemo okolje, naravo, spremembe v njej.

Projekt »Trajnostna mobilnost« smo v našem vrtcu pričeli z Zgodbo o belih zajčkih. Vseh pet skupin, od najmlajših, do

najstarejših, so spoznali problematiko belih zajčkov. Same predstavitve zgodbe smo se po skupinah lotevali vsak na svoj način; ob lutkovni uprizoritvi ali s slikovnim materialom (ilustracije narisane s strani vzgojiteljic).

V projekt je bilo vključenih 95 otrok, starih od 2 do 6 let. Zaradi »korona« časov, smo projekt staršem predstavili preko dopisa, ki so ga prejeli domov, prav tako smo jim razdelili ankete pred in po izvedbi igre Beli zajček. Večji otroci so si izdelali vsak svojega zajčka, ki so ga sami obrisali in izrezali, mlajši so v skupini naredili enega večjega zajčka. Otroci so z navdušenjem nanje lepili bele pike in zelo ponosno poročali

PODRAVSKA REGIJA

vsem, da so prišli peš ali so starši parkirali avtomobile vsaj 300 m od vrtca. Parkirišče pred vrtcem je bilo v teh 14 dneh resnično prazno. To smo hitro izkoristili in nanj s kredami narisali velikega zajca, katerega smo pisano pobarvali, saj je bil tako vesel, da se je preoblekel v pisano pižamo. Iz anketnih vprašalnikov smo ugotovili, da bi otroci zelo radi v vrtec prihajali z javnim prevozom (avtobus ali vlak), kar pa v našem okolju ni možno, saj teh povezav nimamo. Večina se jih vozi z avtomobili, nekaj jih hodi peš. Problematiko, ki smo jo zaznavali prejšnja leta, je občina rešila v letu 2020 in sicer smo dobili pločnik na obeh straneh ceste ter več prehodov za pešce, da lahko varno prečkamo cesto.

Ostale dejavnosti smo izvajali različno po skupinah;

- Izdelava plakata na temo javnih prevozov ter vozil, ki ne onesnažujejo okolja.
- Ogled avtobusne postaje in avtobusa.
- Izdelovanje avtobusa iz odpadne embalaže.
- Vožnja s skiroji, poganjalci, kolesi.
- Risanje poti od doma do vrtca (to nalogo so otroci izvedli s pomočjo staršev).
- Dramatizacija zgodbe Beli zajček.
- Na dan zemlje so barvali »globus« in izvedli čistilno akcijo v bližini vrtca.
- Dolgi pohodi.
- Opazovanje čistočo avtomobilov (s pomočjo bele krpe).

Zaposlene v našem vrtcu se zavedamo pomena trajnostne mobilnosti, zato še zmeraj parkiramo svoja vozila vsaj 300 metrov pred vrtcem (tiste, ki smo iz drugih krajev) ali pridemo peš (domačinke iz bližine vrtca). Otroke in starše pa spodbujamo k hoji, vožnji s kolesi, skiroji, rolerji...

Da bi čim bolje sami poskrbeli in ohranili čisto okolico vsaj našega vrtca, pa večkrat pobereмо smeti v bližini vrtca.

Vrtec pri OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol Gabrijela Murko (koordinatorka projekta)

O TRAJNOSTNI MOBILNOSTI S POMOČJO BELEGA ZAJČKA

Tudi v našem vrtcu, Vrtec pri OŠ Lovrenc na Pohorju, smo se strokovne delavke v tem vrtčevskem letu 2020/21 odločile za sodelovanje pri projektu Trajnostna mobilnost. K projektu se je priključilo vseh sedem skupin (približno 120 otrok), saj smo bile vse vzgojiteljice mnenja, da je potrebno poskrbeti za razvoj trajnostnega prometa in vplivati na spremembe obnašanja in navad ljudi.

O projektu smo spregovorile že na prvem roditeljskem sestanku, nato pa smo kar hitro zavihali rokave in po skupinah se je že začelo veliko dogajati in kar naprej govorilo o zajčku.. V skupini PUHKL, so otroci stari od 11 mesecev pa do 2 leti.

- čiščenje umazanega zajčka z belimi vaticami
- zajček na obisku
- kros v plenica h v sodelovanju z belim zajčkom
- sprehodi, vozičkanje z belim zajčkom
- prepevanje pesmi Z AVTOBUSM K TETI
- izdelava avtobusa in zabavna igra z njim

V Skupini ŽOGICE so otroci stari 1-2 leti.

- Predstavitve zgodbe o Belem zajčku s pomočjo magnetne table;
- Obisk zajčka, ki jim je prinesel pripomočke za čiščenje njegovega umazanega kožuščka (radirka, vata);
- čiščenje zajčka.

V Skupini KAPLJICE so otroci stari 2 leti.

- Predstavitve zgodbe o Belem zajčku ter skupno čiščenje umazanega zajčka ;

- Peš v gozd ter nabiranje gobic skupaj z zajčkom;
- Prihajanje v vrtec peš ter daljši sprehodi skupaj z zajčkom;
- Izdelava vlaka, ki je otroke popeljal v svet otroškega praznovanja (praznovanje rojstnega dne)

V Skupini BALONČKI so otroci stari 3 leta.

- Predstavitve zgodbe o BELEM ZAJČKU ter beleženje trajnostnih prihodov v vrtec;
- Sprehodi z BELIM ZAJČKOM;
- Kros zdravja z BELIM ZAJČKOM;
- vzdelava namiznih iger na temo trajnostni način gibanja.

V skupini SONČKI so otroci stari 5-6 leta.

- Igra Beli zajček
- Moja pot v vrtec – otroci so slikali pot v vrtec, jo predstavili prijateljem, se pogovarjali o nevarnostih in iskali rešitve varne poti.

PODRAVSKA REGIJA

- Na podlagi zgornje dejavnosti smo naredili individualni varni načrt poti do vrta.
- Izlet – mali detektiv (opazovali smo nepravilnosti na cesti in za nepravilno parkiranje vozniku za brisalce pripeli manjšo smrekovo vejico).

V skupini GUMBKI so otroci stari 3-4 leta.

- Predstavitve zgodbe o Belem zajčku, beleženje trajnostnih prihodov v vrtec ter čiščenje zajčkov;
- Ogled realnih fotografij iz prometa, onesnaženost, pešci,... ter ureditev kotička za belega zajčka;
- Poudarjanje drugih načinov prihoda v vrtec, kot pa z avtomobilom;
- S poganjalčki v vrtec

V skupini ŠKRATI so otroci stari 4 – 5 let.

- Igra Beli zajček
- Ogled videoposnetka Lepši svet
- Opazovalni listi (ravilno parkiranje, nošenje rutic, prometni znaki,...)
- Opazovalni sprehod –VARNA POT V VRTEC
- Izdelava nove družabne igre – VARNA POT V VRTEC (utrjevanje cestnih pravil)

Projekt je pri nas še vedno zelo živ in vedno bolj se vsi skupaj zavedamo, da je potrebno otroke čim bolj vključiti v gibanje v prostoru, kjer si nabirajo izkušnje.

Vrtec pri OŠ Lovrenc na Pohorju

Zapisa: koordinatorica projekta Anja Vranc

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KOBANČEK, Selnica ob Dravi:

V Vrtcu Kobanček smo se štirje oddelki drugega starostnega obdobja, kar je zajemalo 82 otrok, v tem letu odločili za vključitev v projekt trajnostna mobilnost. Preko celega šolskega leta smo v vzgojni proces vključevali teme, ki so se navezovala na ohranitev zdrave narave, čistega zraka in uporabe naravi prijaznih načinov prihodov v vrtec in seveda tudi po drugih opravkih. Nekatere vsebine so bile načrtovane, nekatere pa spontane. Sprehode smo izkoristili in opazovali dogajanje v prometu, spoznali prometne znake, prometna sredstva, pogovarjali se o varnih poteh, razmišljali o možnih izboljšavah našega okolja, pešpoti in kolesarskih stez. Razmišljali smo po katerih poteh bi bila vožnja s poganjalci, kolesi, skiroji, kotalkami ali samo peš najbolj varna. Iskali načine na kak način bi lahko prihajali v vrtec in prispevali svoj delček k čistejšemu zraku. Kako bi stvar lahko izpeljali tisti, ki prihajajo iz bolj oddaljenih krajev. Spoznavali smo obvezno ali morda samo priporočljivo varnostno opremo za kolesarje, in za tiste ki vozijo kotalke, skiroje... Igrali smo se igro z vlogami v prometu, na dvorišču si izdelali poligon in poskušali upoštevati prometna navodila. V igralnici smo izdelali prometno cesto in prometne znake in semaforje, ter se igrali z avtomobilčki, tako da smo upoštevali varnost udeležencev v prometu in prometne predpise. Izdelali maketo našega vrta z okolico iz odpadnega in naravnega materiala in poskušali vnesti ideje za izboljšavo našega okolja. Spoznali smo zgodbo Beli zajček in v zelenem tednu poskušali čim bolj očistiti krzno svojemu zajčku. Ogledovali smo si knjige, slikanice, prebirali različne zgodbe, risali,

slikali, izrezovali, postavljali ceste iz lesenih kock in se igrali igro »Promet«.

Vrtec Kobanček Selnica ob Dravi

Zapisa koordinatorica: Simona Stajan

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU SLADKI VRH IN ZG. VELKA

Osnovni namen k prijavi projekta Trajnostna mobilnost je bil otroke in njihove starše ozavestiti o pomenu hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju. Trajnostna mobilnost je način življenja in prav zato smo se strokovni delavci odločili, da jo kot vrednoto predstavimo otrokom in njihovim staršem, saj se navade otrok oblikujejo že v najzgodnejšem otroštvu – predšolskem obdobju.

V projektu Trajnostne mobilnosti je v vrtcu Sladki Vrh in Zg. Velka sodelovalo 9 oddelkov. V projekt je bilo tako vključenih 140 otrok prvega in drugega starostnega obdobja. Obdobje sodelovanja v projektu Trajnostne mobilnosti je potekalo od 1. 2. 2020 do 30. 6. 2021. Zaradi nastale situacije v zadnjem letu – razglasitev epidemije in posledično zaprtje vrtcev smo igro Beli zajček izvedli šele v šolskem letu 2020/2021. V času zaprtja smo s starši in otroki sodelovali na daljavo in jih na različne načine ozaveščali o pomenu uporabe zmanjševanja motoriziranega prometa, spremembi potovalnih navad, jih skozi različne dejavnosti seznanjali s prometno vzgojo in jih spodbujali k gibanju.

Prvo izvedbo igre Beli zajček smo izvedli v mesecu septembru od 21. 9. 2020 do 25. 9. 2020. Strokovni delavci vrtca smo staršem v mesecu septembru predstavili projekt Trajnostna mobilnost, katerega so dobro sprejeli. Ker je način prihoda predšolskega otroka v vrtec v veliki meri odvisen od staršev, smo bili veseli, da so starši projekt v celoti podprli in se odločili, da bodo v projektu aktivno sodelovali in s tem prispevali k boljšemu rezultatu igre. Druga izvedba igre je potekala v mesec aprilu, in sicer od 19. 4. 2021 do 23. 4. 2021.

V vseh oddelkih smo pred izvedbo igre z otroki spregovorili o namenu projekta Trajnostne mobilnosti in izvedbo same igre. Otroke smo seznanili z zgodbico o Belem zajčku in se o njej vsakodnevno pogovarjali. Otroci so bili za izvedbo igre zelo motivirani. V tednu izvedbe smo zapornice za vstop na vrtčevsko parkirišče zaprli in tako starše in otroke dodatno motivirali k uporabi trajnostnih načinov prihodov in odhodov otrok v vrtec.

V obeh izvedbah igre so tako otroci v vrtec prihajali večinoma peš, s skiroji ali kolesi. Starši in otroci, ki prihajajo v vrtec iz oddaljenih krajev, so tako puščali avtomobile na parkiriščih, ki so od vrtca oddaljeni vsaj 200 metrov. Javnega prevoza v vrtec ni uporabil nihče izmed otrok vrtca.

Ob koncu projekta smo z otroki vrtca sklenili, da bomo še vedno poskušali skrbeti za čisto okolje in bomo pogosteje v vrtec prihajali na trajnosten način – peš, s skiroji, kolesi, poganjalčki ...

Strokovni delavci vrtca Sladki Vrh in Zg. Velka smo enotnega mnenja, da je projekt Trajnostna mobilnost pomemben in v današnjih časih predvsem potreben. In prav zato smo se odločili, da bomo igro Beli zajček ohranili tudi v naslednjem šolskem letu.

OŠ Sladki Vrh – vrtec Sladki Vrh in Zg. Velka
Novico za Novičnik zapisala koordinatorica projekta Trajnostna mobilnosti Sara Monzalgi

PRIMER DOBRE PRAKSE OTROK SKUPINE ZEBRICE STARIH OD 5-6 LET

V skupini Zebrice smo igro Beli zajček nadgradili z aktivnostjo o Onesnaženosti zraka v naši bližnji okolici vrtca glede na to, da je naši neposredni bližini tudi tovarna papirja Paloma. Z otroki smo se pogovarjali o tem, da je dim, ki prihaja dimnikov tovarne in prav tako iz stanovanjskih hiš ter iz izpuhov avtomobilov zelo škodljiv za naše zdravje. Zaradi vseh izpustov v naše okolje lahko kašljamo, smo zaspani in težko dihamo. Pogovarjali smo se o tem, da je zrak vse bolj umazan v bližini cest, kjer se vozi veliko število avtomobilov, da tam tudi rastline zelo slabo rastejo. Prav posebej občutljive pa so posebne rastline, ki jim imenujemo lišaji. Lišaje sem jim predstavila na računalniku, ob fotografijah tako, da so si jih dodobra ogledali.

Otroke sem spodbudila k opazovalnem sprehodu v bližnji okolici vrtca, kjer smo si ogledali stavbe ter opazovali fasade stavb in hiš ter ugotavljali kako čist zrak imamo v našem okolju.

Ugotovili smo, da je fasada stolpnice, v neposredni bližini vrtca, kar precej umazana. Otroci so povedali, da verjetno zato, ker je neposredno ob prometni cesti, kjer vozi veliko avtomobilov. Zagotovo pa je neposredna bližina tovarne, iz katere dimnikov se nenehno kadi onesnažen zrak pripomogla k umazani fasadi.

Odločili smo se za daljši opazovalni pohod, v naslednjem dnevu, kjer smo imeli cilj, da poiščemo lišaje, ki pa ne rastejo

tam, kjer je zrak umazan in upali, da jih najdemo. Odpravili smo se v smeri našega kotička ob reki Muri, kjer smo našli listasti lišaj na ležečem deblu prazne rečne struge, ki je srednje občutljiv na onesnaženost zraka in zaključili, da je naš kotiček v naravnem okolju še vedno primeren za igro, kjer se tako radi igramo in raziskujemo.

Odpravili smo se na naše drugo igralno naravno učilnico, kjer smo ob poti opazili drevesno deblo z skorjastim lišajem, ki je bil tesno prirasel na drevesno lubje ter tako ugotovili, da je to področje dosti bolj onesnaženo saj ta lišaj raste tudi na področjih, kjer je zrak bolj onesnažen. Nadaljevali smo pot do starega drevesa, kjer se zelo pogosto igramo in izvajamo aktivnosti v naravnem okolju ter ugotovili, da na tem našem, starem drevesu rastejo grmičasti lišaji, ki so najbolj občutljivi na onesnažen zrak ter zaključili, da je to mesto, kjer imamo res najbolj čist zrak in res na to mesto najraje in najpogosteje prihajamo z otroki, kjer izvajamo raznolike igre v naravnem okolju, ob drevesu, kjer se pogosto ustavimo.

Po vrnitvi v vrtec smo se z otroki ob nastalih fotografijah pogovorili in preverili ali so otroci ozavestili pridobljena spoznanja.

Nad povratno informacijo otrok sem zelo zadovoljna saj so na podlagi doživetega na fotografijah in v naravi ozavestili nova spoznanja.

OŠ Sladki Vrh – vrtec Sladki Vrh

Novico za Novičnik zapisala vzgojiteljica Andreja Vežjak

BELI ZAJČEK

Igro Beli zajček smo izvajali v vseh šestih sobah vrtca. Na strokovnem timu smo si izmenjali predloge, ideje ter se dogovorili, da se bomo igro igrali dva tedna in sicer od 3.5. do 13.5.2021. Vzgojitelji so se na projekt pripravili z zanimivimi pristopi, vsebinami in spremljajočimi aktivnostmi. Odziv staršev je bil odličen, saj so v celem vrtcu bili redki, ki niso dnevno aktivno sodelovali pri igri. Še bolj smo navdušeni, da nekateri starši z otroki še po zaključku igre prihajajo v vrtec na trajnostni način. Starši so na presenetili tudi s predlogi za izboljšanje pogojev, da bi bolj varno lahko prihajali v vrtec na trajnostni način. Zagotovo bomo igro ponovili tudi, ko bo projekt že minil, saj so otroci preko lastne aktivnosti spoznavali pasti v prometu. Projekt smo staršem pred izvedbo predstavili preko elektronske pošte, saj ga zaradi ukrepov NIJZ za preprečitev širjenja COVID-19, nismo smeli imeti v živo. V nadaljevanju pa le nekaj aktivnosti iz posameznih oddelkov:

- Poslušanje zgodbe o belih zajčkih, lepljenje belih krogcev na sive zajčke, poslušanja, gibanje in pripevanje pesmi Zajček al' se ne bojiš.
- Vsakodnevno lepljenje krogcev na zajčka ter vsakodnevni pozdrav zajčku.
- Izdelava velikega zajčka ter dnevno lepljenje belih krogcev nanj.
- Ozaveščanje o pomembnosti čistega zraka, opazovanje živali, ki živijo v okolici vrtca, likovno ustvarjanje na temo belega zajčka.
- Aktivno sodelovanje pri lepljenju belih krogcev na sive sive zajčke, pripovedovanje zgodbe, pogovori o naravi, varovanju le-te, sprehodi v okolico vrtca, opazovanje

prometa, iskanje trajnostnih rešitev pri premagovanju poti.

- učenje vedenja v prometu, spoznavanje varnih poti in nevarnosti na cesti, izlet z vlakcem Jurček po mestu Maribor.

Hiša otrok vrtec montessori

Zapisala koordinatorica: Anja Pintar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER

V vrtcu Jožice Flander smo se v letu 2020/ 2021 pridružili k projektu Trajnostna mobilnost še 4 oddelki različnih starostnih skupin. Vključeni so bili tudi najmlajši otroci 1- 3 leta in 3 - 4 leta starosti.

Projekt trajnostna mobilnost smo staršem predstavili na prvem roditeljskem sestanku v mesecu septembru. Seznanili smo jih z namenom in cilji projekta in jim razložili kako bodo dejavnosti potekale. Projekt je bil s strani staršev dobro sprejet. Igro Beli zajček pa smo jim podrobno predstavili pred samim začetkom izvajanja v mesecu aprilu in sicer tako, da smo v garderobi in preko elektronske pošte predstavili zgodbo in namen igre. Izpolnjene anketne vprašalnike so vsi starši vrnili vzgojiteljicam.

Vzgojiteljice smo se na projekt pripravile z različnimi pristopi, vsebinami in dejavnostmi, vključno z aktivnim spremljanjem prihodov otrok v vrtec. Vse pa je bilo pripravljeno in izvedeno primerno starosti otrok. V nadaljevanju nekaj aktivnosti najmlajših otrok:

- Poslušanje Kamišibaj zgodbe in lutkovna predstava Zgodba o belih zajčkah,
- pogovor kaj je čisto in kaj umazano, kako se počutim ob tem - ozaveščanje o pomembnosti čistega zraka,
- opazovanje prometa (vonj izpušnih plinov, poslušanje hrupa) in vključevanje v promet (varno prečkanje ceste),
- razvrščanje prometa – katera prevozna sredstva ne onesnažujejo promet
- vožnja s poganjalci, sprehodi v okolici vrtca,
- ogled železniške postaje,

- petje pesmic, gibanje, ples, rajalne igre - Mi se z vlakom peljemo, Moj rdeči avto,
- likovno ustvarjanje s čopiči in tempera barvami - Zelena trava, lepljenje belih zajčkov – mečkanje belega papirja,
- gibalno uprizarjanje vsebin pesmi- Semafor,
- opazovanje različnih fotografij, slik o prometu, knjige o prometu,
- igra s prevoznimi sredstvi iz odpadne embalaže,
- podelitev kresničk in medalj ob zaključku igre Beli zajček.

Starši so se odlično odzvali, čeprav pa so že pred tem v veliki večini prihajali v vrtec na trajnosten način. Zagotovo bomo projekt izvajali tudi v prihodnje, saj preko zgodb, aktivnosti, opazovanju in vključevanje v promet bomo ozaveščali otroke in starše ter tako prispevali k trajnostni mobilnosti in k izboljšanju pogojev bivanja - ohranjanje narave in zdravega načina življenja.

Vrtec Jožice Flander
Koordinatorica: Mojca Šilec

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU TEZNO MARIBOR - ENOTA LUPINICA

V šolskem letu 2020/21 se je naša enota Lupinica iz Vrtca Tezno Maribor vključila v projekt

Trajnostna mobilnost. V projektu je sodelovalo 9 strokovnih delavk iz 8-ih oddelkov in cca. 167 otrok in njihovih staršev. V mesecu septembru so strokovne delavke na roditeljskih sestankih starše seznanile z namenom in aktivnostmi v okviru projekta. Starši so bili nad projektom navdušeni in so se z veseljem odzvali naši prošnji za aktivno sodelovanje. Ker nas je zanimalo, kateri način prihoda v vrtec uporablja večina staršev, so jim vzgojiteljice pred samim začetkom izvajanja projekta razdelile ankete. Po pregledu rezultatov anket smo ugotovile, da v našem vrtcu večina staršev in otrok za prihod v vrtec uporablja avtomobil. Večina jih je navedla, da se za ta način prihoda v vrtec odloča zato, ker se jim zdi pot za peš, hojo ali kolesarjenje predolga in ker se ta način prihoda v vrtec sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov.

V mesecu septembru, v sklopu Evropskega tedna mobilnosti smo izvedli uvod v projekt Trajnostna mobilnost. Oddelki so se projekta lotili različno, glede na starostno primernost.

V naši enoti so tri skupine iz 1. starostnega obdobja in pet sk. iz 2. starostnega obdobja.

Najmlajši otroci so prepoznavali različna prevozna sredstva tako preko slikovnega materiala kot neposredno z opazovanjem okolice. Spoznali zgodbo o Belem zajčku v kamišibaj gledališču.

Otroci v starosti 3 – 4 leta so se prvič srečali s skupnim sprehodom po okolici vrtca ter tako spoznavali pomen varnega vključevanja v promet. Ugotovili so, da je prisotnih veliko avtomobilov, zato so izdelali avtobus, kateri lahko pelje več ljudi naenkrat, v eni skupini pa so naredili čarobni avtomobil kateri ne potrebuje goriva, saj se polni na zrak.

Starejši otroci 4 – 6 let so raziskovali varne in manj varne poti do vrtca ter množičnost motornih vozil, v kateri se običajno vozi ena oseba. Otroci so spoznali različne prometne znake, varne prehode, podhod, spremljali so hrup ter primerjali zrak ob cesti ter v gozdu. Po skupinah so si otroci izdelali plakate svojih opazovanj ter iskali alternativo avtomobilu. Na igrišču in v predprostoru našega vrtca je nastala tudi premična gibalna pot katero so si izmislili otroci skupaj s strokovnima delavkama v katero so otroci vključili vso pridobljeno znanje o varnem obnašanju v prometu.

Skupne ugotovitve smo skupaj z otroki oblikovali ter predstavili v predprostoru naše enote, kjer so otroci staršem predstavili kaj lahko mi naredimo da naš planet ostane čist.

V mesecu marcu smo otroke seznanili z igro Beli zajček. Interes in zadovoljstvo vseh udeležencev v procesu, še posebej otrok, je bilo zelo veliko. Otroci so se tudi v prosti igri v igralnici, igrišču, gozdu igrali vsebine o katerih smo se pogovarjali v okviru projekta. Starši so ob prihodu in odhodu otrok izražali veliko mero odobranja za izvedene dejavnosti. Sami so iskali načine, kako bi lahko po najboljših močeh sodelovali v aktivnostih brez avtomobila.

Še nekaj nadebudnih besed in ključnih misli najstarejših otrok, ki so sodelovali v projektu:

- »Izpuhi so škodljivi za naše zdravje in naš planet. Želimo si, da bi bilo manj izpuhov, zato hodimo peš, s kolesom, poganjalcem, manj z avtom.«
 - »Če se voziš z vlakom prideš hitro in nič ne škodiš naravi.«
 - »Če se vozimo z avtom, je lahko ta električen, pomembno je, da se nas pelje več.«
 - »Staršem moramo povedat, da moremo hodit peš, ali se vozit s kolesom. Če gremo kam daleč, bi lahko šli z avtobusom, ali vlakom, da se nas lahko pelje več.«
- Zaključila bi z besedami deklice in dečka:

»Če bi imela sanjsko vozilo, bi si ga naredila sama. Imenovali bi se ROŽNA KOČIJA. Ne bi imelo izpušnih plinov, ampak bi spuščalo rožice, ki zelo dišijo in ne onesnažujejo okolja!«

»Če bi si lahko sam izdelal vozilo, bi bilo tako, ki ne onesnažuje Zemlje. Bilo bi avto, ki se pelje in čisti zrak. Imelo bi čarobni motor, ki ne smrdi, ampak čisti zrak.«

Vrtec Tezno Maribor

Novico je po novicah strokovnih delavk iz enote Lupinica povzela koordinatorica projekta Lilijana Bek

NOVICE Z ROŽNATEGA GRIČKA IZ VRTCA TEZNO MARIBOR

Na podlagi pozitivnih izkušenj sodelujočih v projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah iz preteklega šolskega leta, se je za sodelovanje v projektu v šolskem letu 2020/21 v vrtcu Tezno Maribor odločilo 9 strokovnih delavk 7-ih oddelkov. Zaradi objektivnih razlogov, ki so bili posledica razmer, ki so v šolskem letu 2020/21 narekovale vzgojno izobraževalni proces, so bile projektne dejavnosti vezane na igro Beli zajček načrtovane izvedene v obdobju od 29. 3. 2021–4. 5. 2021. Strokovne delavke so na inovativne načine seznanile z Zgodbo o Belem zajčku 160 otrok, katerih starši so bili predhodno s projektnimi aktivnostmi seznanjeni na roditeljskih sestankih v mesecu septembru.

Spodbujajoče motivacijske vsebine, ki so podpirale otroke pri nadaljnjem kritičnem pogledu na potovalne navade so vključevale slikovni material, avdio vsebine, dramske, gibalne oziroma lutkovne uprizoritve.

Različni načini beleženja prihodov v vrtec so zajemali odtiskovanje, izrezovanje in lepljenje belih označb na sivo podlago zajčka. Upoštevajoč dejstvo, da nekatere družine zaradi oddaljenosti v vrtec prihajajo z avtomobili, smo uporabili

dobro prakso preteklega leta in staršem svetovali, da parkirajo na nekoliko bolj oddaljenih parkiriščih in s tem otrokom omogočijo sodelovanje pri dejavnosti beleženja prihodov.

PODRAVSKA REGIJA

Aktivna vključenost otrok v celoten vzgojno izobraževalen proces od načrtovanja do izvedbe in evalvacije je bila ključna pri nastanku pestre palete dejavnosti, ki so izhajajoče iz uvodnih motivacijskih vsebin potekale v oddelkih.

V oddelkih prvega starostnega obdobja so strokovne delavke na podlagi pobud ter zanimanj otrok načrtovano izvedle sledeče dejavnosti v korelaciji z drugimi kurikularnimi področji:

- obisk avtobusne in železniške postaje in izdelava avtobusa in vlaka;
- spoznavanje različnih vrst prometa;
- utrjevanje vožnje s triciklom, poganjalci, skiroji in utrjevanje prometnih pravil;
- didaktične in družabne igre na temo prometa;
- gibalne igre na temo prometa, ob katerih so otroci spoznavali in utrjevali osnovne barve;
- izdelava električnih avtomobilov iz odpadnega materiala (rolice, slamice,...);
- izdelava plakata za razvrščanje prevoznih sredstev,
- iskanje informacij v knjigah in poimenovanje prevoznih sredstev,
- prosta igra z avtomobilčki, lesenim vlakom, železnico;
- izdelava igre spomin – prevozna sredstva;
- likovno ustvarjanje – kombinirana tehnika in ustvarjanje vlaka;
- klasifikacija prevoznih sredstev;
- izdelava tirnic in vlakcev iz koškov odpadnega papirja

Strokovne delavke 1. starostnega obdobja menijo, da so cilji projekta dobro zastavljeni, pri čemer izpostavljajo predvsem vidik ozaveščanja staršev in otrok o trajnostnih oblikah mobilnosti. Pridobljena povratna informacija, ki so jo strokovne delavke pridobile s strani staršev kaže na to, da so otroci in starši v času izvajanja projekta spremenili potovalne navade, pričeli so o njih razmišljati, Beli zajček pa je v skupini zaživel kot stalnica in ne le kot motivacijsko sredstvo pri izvedbi igre.

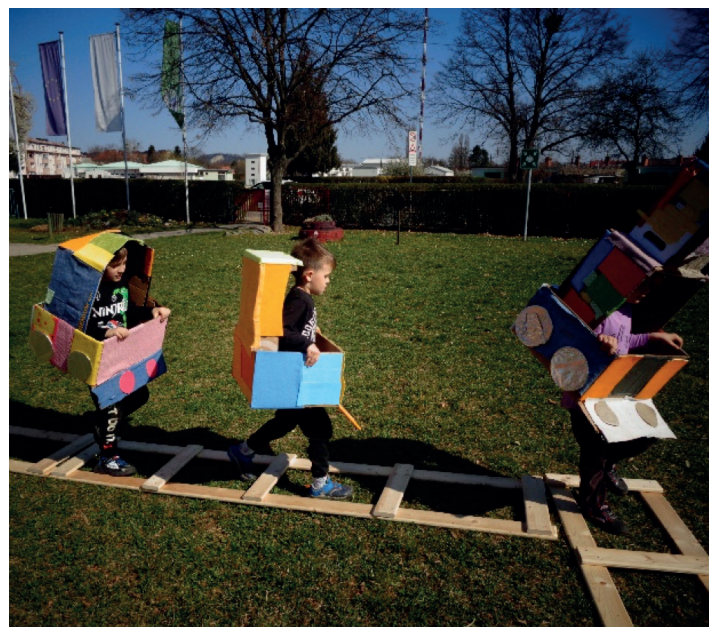
Kritično so ovrednotile ovire, na katere so ob izvedbi naleteli: zaradi situacij povezanih z virusom Covid-19 ni bilo možnosti koriščenja javnega prometa, vsi starši nimajo enakih možnosti načina prihajanja v vrtec, pri čemer so izpostavile predvsem oddaljenost in časovne stiske ob jutranjih prihodih. Strokovne delavke so kot oviro izpostavile še deževno pomlad, saj so opazile, da je na izbiro načina prihoda v vrtec vplivalo vreme.

Kljub naštetim oviram ocenjujejo, da se s prilagoditvijo vsebine in izvedbe lahko na zanimiv in otrokom primeren način izvede vse dele projekta, ob čemer poudarjajo, da je pomembno, da začnemo otroke in starše že zgodaj ozaveščati o trajnostnih mobilnih navadah, saj jih s tem spodbudimo k pozitivnim spremembam.

Projektne aktivnosti so vse prisotne in s tem del vsakdana tudi v skupinah 2. starostnega obdobja. Vzgojiteljice so pri načrtovanju aktivnosti upoštevale predznanja otrok, sposobnosti, še posebej pozorne pa so bile na njihovo

aktivno vključenost že v fazi načrtovanja, kar je razvidno iz pestrosti spodaj naštetih izvedbenih vsebin:

- izdelava vlaka, železniških tirov, postaje iz odpadnega materiala in lesa – prenos izkustvenega učenja v igro tako v igralnici kot na igrišču;
- opazovanje prometa v neposredni bližini vrtca ter kritično vrednotenje tega, iskanje rešitev, predlogi – izdelava sporočil, za vse udeležence v prometu, ki krasijo ograjo našega vrtca;
- izpostavitve kritičnih točk in izdelava makete -predlog za občino, kaj bi želeli spremeniti;
- opazovanje onesnaženosti zraka v okolici vrtca in v bližnjem gozdu na podlagi lišajev;
- risanje risbic za kamišibaj ob pomoči katerih so otroci pripovedovali zgodbo o Belem zajčku;
- izdelovanje okolju prijaznih avtomobilov iz škatel in tulcev;
- ogled kratkih filmov vezanih na načrtovane okolju varstvene vsebine;
- glasbeno, likovno, dramsko, jezikovno ustvarjanje;
- izkustveno učenje otrok, kot udeležencev prometu – pravila prečkanja ceste, vidnost v prometu...
- spoznavanje vozila na električni pogon;
- obeležitev Dneva zemlje;
- Igranje igre promet in skozi to spoznavali prometna pravila.

Strokovne delavke v oddelkih 2. starostnega obdobja ocenjujejo, da so učinki projekta vidni na odnosu in ozaveščenosti otrok, saj so le ti postali veliko bolj pozorni na negativne posledice, ki jih povzročajo izpušni plini, nepravilno parkirani avtomobili, neprilagojena hitrost. V projektih aktivnostih vidijo priložnost za aktivno vključevanje staršev v življenje in delo v vrtcu ter njihovo ozaveščanje o vplivu, ki ga imajo na razvoj trajnostne miselnosti pri otrocih.

Vrtec Tezno Maribor

Novico je po novicah strokovnih delavk iz enot Mehurčki, Mišmaš in Pedenjped iz povzela koordinatorka projekta Polona Vollmeier

Z BELIM ZAJČKOM DO ČISTEJŠEGA OKOLJA

V našem vrtcu so Belega zajčka spoznali otroci različnih starosti, od najmlajših do najstarejših. Vsi so ga vzljubili in mu želeli pomagati, da ohrani svoj bel kožušček.

V skupini POLŽI so otroci stari od 1 do 2 leti. Čeprav so najmlajša skupina našega vrtca, ki je letos sodelovala v projektu, so se za to odločili zato, ker verjamejo, da iz majhnega zraste veliko. Otrokom so zgodbo o belem zajčku približali z lutkovno igro, ki jih je navdušila in motivirala za nadaljnje sodelovanje. V igralnici so si pripravili enega velikega belega zajčka, ki so ga pobarvali s sivimi flomastri. In tako se je njihova igra začela. V dogovoru s starši in njihovo podporo so malčki hodili peš v vrtec vsaj zadnjih 200 m. Z vsakim dnevom igre je hodilo mimo igralnice vedno več otrok. Otroci so igro lepo sprejeli in izražali skrb za zajčka, da bi bil spet bel. Ob tem so prepevali pesmice o zajčku, se likovno izražali, spoznavali prevozna sredstva, hodili na sprehode, se urili v vožnji s poganjalci in si izdelali svoj vlak iz odpadnih kartonskih škatel. Ob izvajanju projekta so uživali in ugotovili, da bi lahko trajal ves mesec, tudi kot del rednega programa v vrtcu.

Otroci skupine PIKAPOLONE (2–3 leta) so si najprej ogledali lutkovno predstavo o Belem zajčku, ki zaradi onesnaženosti, ki jo povzroča promet, nima več belega kožuščka. Takoj so mu želeli pomagati. Sami so predlagali, kako bi lahko prišli v vrtec, ne da bi onesnaževali okolje. Z veseljem so prihajali v vrtec peš, s kolesi ali poganjalčki in lepili bele nalepke na siv zajčkov kožušček. Izdelali so tudi velik avtobus, v katerega so lahko vstopili vsi in se z njim vozili v vrtec, na morje ali kam drugam. Avtobus je v igralnici ostal še ves mesec po končani igri, saj so otroci zelo uživali v taki igri.

Otroci skupine MEDVEDI so bili zelo navdušeni nad igro »Mali detektiv«. Najprej so se z vzgojiteljico pogovorili o površinah, ki so namenjene pešcem, kolesarjem in voznikom motornih vozil. Ogledali so si tudi slikanice o prometu in v njih poiskali, kje vse se lahko gibajo pešci, kje vozijo kolesarji in kje motorna vozila. Otroci so razmišljali in ugotavljali, katera mesta so namenjena parkiranju avtomobilov ter kdaj so ti napačno parkirani. Izdelali so simbolične kazni in zahvale za voznike. Oblekli so odsevne jopiče in se odpravili na sprehod, kjer so

opazovali promet in parkirana vozila. Že takoj pri vходу v vrtec so otroci opazili napačno parkiran avto. Vozniku so za brisalec zatakneli »kazen« za napačno parkiranje. Otroci so z navdušenjem iskali pravilno in napačno parkirana vozila ter se »kregali« na napačno parkirana (»ti, ti avto grdi«, »poredni sofer«). Otroci so se izkazali kot pravi mali detektivi.

Otroci skupine METULJI so tudi težko dočakali, da se bi igra Beli zajček začela, saj so se veliko pogovarjali o pomembnosti skrbi za okolje in uporabe okolju bolj prijaznih prevoznih sredstev. K njim je prišel na obisk sivi zajček – ploska lutka, ki živi blizu našega vrtca v Betnavskem gozdu. Otrokom je bila zgodba o zajčku zelo všeč in podali so veliko idej, kako bi lahko zajčku pomagali očistiti njegov trebušček. Pripravili so si razpredelnico s sličicami različnih prevoznih sredstev, kamor so med igro z različnimi barvami in znaki zapisovali svoje prihode, seveda pa so s krogi zajčkov trebušček počasi pobelili. Otrokom včasih ni uspelo priti drugače kot z avtomobilom, nekateri so bili takrat žalostni. V teh dveh tednih je bilo veliko časa, da so otroci prišli s prevoznimi sredstvi, ki so okolju prijazni in tako so lahko na koncu ugotovili, da so se prav vsi zajčki sčasoma obarvali. Nekateri otroci sedaj z igro nadaljujejo tudi doma, saj so si še doma izdelali svoje zajčke, ki jih pridno čistijo. Otroci so s pomočjo vzgojiteljice izdelali tudi kartografski prikaz okolice in se odpravili peš do domov vseh otrok, izdelali so avtobus, avtobusno postajo in malo mesto v igralnici, s katerim se še danes radi igrajo.

Tudi otroci skupine MUCE so projekt zelo dobro sprejeli in nekateri še zdaj prihajajo v vrtec z skiroji ali poganjalčki. V sodelovanju z drugimi otroki so izdelali maketo vrtca in okolice. Veliko so se pogovarjali o skrbi za okolje, zato so tudi sami z veseljem prispevali k čistejšemu zraku.

Otroke skupine ZAJCI je projekt zelo pritegnil in način prihoda do vrtca jim je predstavljal velik izziv. Trudili so se in sami vplivali na starše, da so avtomobile pustili nekoliko dlje od vrtca. Z vzgojiteljico so se odpravili na sprehod, kjer so si ogledovali prometne znake in se pogovarjali o njihovem pomenu. Naučili so se veliko novega. Tudi oni so sodelovali pri izdelavi makete. Drug drugega so vzpodbujali, da obarvajo zajčka in na koncu je uspelo vsem.

Igro Beli zajček smo nekatere skupine izvajale v mesecu marcu, druge pa v aprilu. V igro oziroma projekt je bilo v šolskem letu 2020/2021 vključenih 6 skupin, in sicer 101 otrok. Vsi otroci so zelo uživali v igri Beli zajček in tudi v vseh ostalih dejavnostih, povezanih s projektom. Tudi starši so otroke v veliki večini podprli pri igri in tako skupaj z njimi pomagali čistiti zajčkov kožušček. Edino, kar so nekateri starši izpostavili kot težavo ali »oviro« pri izvedbi, je bilo to, da se jim zjutraj mudi v službo in bi sodelovanje v igri lažje udeležili v popoldanskem času.

Projekt poznamo že iz prejšnjih let in prav zato, ker se nam zdi kakovosten in bogat v smislu tega, kar da otrokom, smo se tudi v tretji izvedbi odločili, da v njem sodelujemo. Če se bo projekt v prihodnosti še nadaljeval ali ponovil, sodelovanje z veseljem priporočamo vsem, ki se za to do sedaj še niso odločili.

Vrtec Jadvice Golež Maribor

Zbrala in uredila: Mojca Štiberč, koordinatorica

TRAJNOSTNA MOBILNOST

V prilagojenem predšolskem oddelku Centra za sluh in govor Maribor, smo se letos prvič pridružili projektu Trajnostna mobilnost. V skupino Mravljice je vključenih šest otrok s posebnimi potrebami (govorno-jezikovne motnje, avtizem in druge pridružene motnje). Otroci z govorno-jezikovnimi motnjami imajo zmanjšano zmožnost usvajanja, razumevanja, izražanja in/ali smiselne uporabe govora, jezika in komunikacije. Posledice motenj se odražajo na otrokovi sposobnosti interakcije z okoljem, učenju in vedenju. Nekateri otroci močno zaostajajo v govorno-jezikovnem razvoju in skoraj nič ne govorijo, spet drugi imajo težave z artikulacijo, fonološkim zavedanjem, primanjkljaje na področju kognitivnega delovanja, težave pri pridobivanju znanj in sekundarne vedenjske težave. Zaradi omenjenih težav, smo v naprej pripravljenih strukturiranih igralnih situacijah otroke učili razvijati sposobnosti, veščine in spretnosti, ki so nujno potrebne za učenje socialnega vedenja. Dejavnosti vezane na projekt, so postale del naše vsakdanje rutine. Projektno delo smo načrtovali in prilagajali glede na specifične potrebe in sposobnosti posameznega otroka in jih v večini izvajali individualno. Pri izvedbi so sodelovali tudi starši, ki so bili seznanjeni z nameni in cilji projekta. Zaradi težav s parkiranjem pred našo ustanovo, starši pogosto parkirajo nekoliko dlje in s tem prispevajo k zmanjševanju obremenitev na okolje ter obenem spodbujajo gibanje otrok.

Otroke smo nenehno spodbujali k verbalni komunikaciji, ki smo jo najlažje usvajali skozi igro z zajčki in prometnimi sredstvi. V okolici naše ustanove smo opazovali promet. Prometna sredstva smo poimenovali. Spoznali smo okolju prijazen mini mestni avtobus, s katerim smo se popeljali po mestnih ulicah. Obiskali smo tudi železniško postajo. Ob pomoči, vodenju in usmerjanju so otroci beležili prihode v vrtec, izrezovali in razvrščali različna prometna sredstva in izdelali plakat. Veliko časa smo namenili tudi gibalnim in plesnim aktivnostim. Za zaključek smo se odpravili v bližnji gozd v upanju, da bi srečali družino belih zajčkov.

Center za sluh in govor Maribor

Oddelek: Mravljice, 4-6 let

Zapisa: Mihaela Lamprecht, mag. prof. inkl. ped.

MOJ NOV PROJEKT »BELI ZAJČEK«

V Vrtcu Studenci Maribor smo v projekt vključeni že drugo šolsko leto. Naša enota – enota Pekre, se je vključila v tem šolskem letu. Za sodelovanje smo se odločili, saj smo prejeli same pozitivne informacije iz enot, ki so bile že vključene. V naši enoti sodelujejo vse starostne skupine. Za nas najmlajše pa je ta projekt izziv, saj smo določene dejavnosti prilagodili starostni skupini otrok.

V skupini Cepetavčki so otroci stari od 2 do 3 leta. Aktivnosti smo pričeli z vprašalniki za starše. Starši so prejeli v izpolnitev anketo, s pomočjo katere smo prišli do vpogleda v izhodiščno stanje – ugotovljamo, da večina otrok v vrtec prihaja z avtomobilom, bodisi zaradi časovne stiske staršev, bodisi zaradi same oddaljenosti vrtca od bivališča.

Odziv staršev na predstavitev projekta in njegovih aktivnosti je bil precej pozitiven, zato pričakujemo, da bodo uspešni

tudi rezultati ob koncu igre »Beli zajček«. Starši so ob prejetih zloženkah in dopisu, prejeli tudi elektronski dopis oz. nagovor, v katerem so bili podrobneje predstavljeni načrtovani koraki.

Sledila je lutkovna predstava oddelčnih vzgojiteljic »Beli zajček«, kjer se je otrokom, na starosti primeren/prilagojen način, predstavila zgodbica, ki je redeča nit projekta. Otroci so pozorno spremljali predstavo, se ob koncu vključevali v pogovor o prometu, onesnaževanju okolja, o prevoznih sredstvih, o načinu prihoda v vrtec, skupaj smo iskali način, kako očistiti zajčkov kožušček. Sledila je igra z lutkami, vozili in gradniki. Spoznali so lutko belega zajčka, ki jih/bo vsak dan spremljala v vrtcu (jutranji krog) in kasneje pomagala pri »čiščenju« zajčkovih kožuščkov (v sklopu igrice »Beli zajček«), prav tako velikega belega zajčka (stiropor), ki bo predstavljal začetek igrice Beli zajček.

Spoznali in naučili so se gibalno igro Voznik avtobusa in ob tem pesmici Moj rdeči avto, Z avtobusom k teti. Igrali so se simbolno igro »Z avtobusom/vlakom na izlet«. V sklopu gibalnih minutk smo vozili »kolo« (razgibavanje na tleh), šofirali (igra z obroči), oponašali brbranje avtomobila (igrice za govorni aparat). Razvrščali smo vozila glede na velikost/barvo, prav tako smeti v ustrezen koš. Izdelovali smo drevesa iz odpadnega materiala. Na sprehodu smo se seznanjali s prometnimi znaki (stop, prehod za pešce, znak za avtobusno postajo, znak za kolesarje, znak za obvezno smer) in se učili varne hoje ob cesti, pločniku in varnega prečkanja cestišča na prehodu za pešce.

Same igrice zaradi zaprtja in kasneje neugodnega vremena, še nismo izvedli. Tik pred pričetkom bodo otroci prejeli kresničke (kot motivacijsko sredstvo, simbol varnosti).

Načrtovano v prihodnje:

- spremljanje prihodov v vrtec (igrica Beli zajček);
- vožnja s poganjalci, skirojem, avtomobilom na lasten pogon ... prosti in kasneje na na pripravljenem poligonu (prometni znaki, semafor, prehod za pešce, »avtobus«);
- izdelovanje vozil iz odpadne embalaže;
- igre prirejanja (barva, oblika) in igra spomin: prometni znaki.

V skupini Palčki, najmlajši skupini v enoti, štejemo starost od 1 – do 2 leti. Čeprav smo majhni, pa se tudi mi že učimo, kako pomembno je ohranjati zdrav zrak in čisto naravo. Čeprav se šele učimo gibanja, smo zelo aktivni. Pri tem nam pogajajo tudi starši.

Starši so bili seznanjeni na prvem roditeljske m sestanku s projektom Trajnostna mobilnost. V začetku aprila smo vzgojiteljice otrokom zaigrale lutkovno igrico Beli zajček. Izvajali bomo tudi različne dejavnosti s področja gibanja, jezika, matematike, narave, družbe in umetnosti.

Tako smo iz gradnikov sestavili cesto, po kateri smo vozili avtomobilčke. Seznanili smo se z deklamacijo Semafor in ob izdelanem semaforju utrjujemo barve. Ogledujemo si različne slikanice in slikovne aplikacije. Se gibamo ob gibalnih igrich. Zelo radi zapešemo ob pesmicah »Avto od šefa ima luknjo na gumi«, »Avto« od Romane Kranjčan. Pojemo pesmi. Preizkusili smo se tudi v vožnji s poganjalcem.

Lutkovna predstava »Beli zajček«:

Vrtec Studenci Maribor – enota Pekre

Zapisała: dipl. vzgojiteljica Katja Karba Kniplič, dipl. vzgojiteljica Lavra Pušnik in dipl. vzgojiteljica Andrejka Žerjav

MOJ NOV PROJEKT "BELI ZAJČEK"

V tem šolskem letu smo se odločili, da se vključimo v projekt Trajnostna mobilnost tudi z našo skupino otrok.

Otroci in starši so igro Beli zajček zelo lepo sprejeli. Veseli nas, da so starši aktivno sodelovali, saj je način prihoda otrok v vrtec bil odvisen prav od njih. V vrtec so prihajali peš in s skiroji. S tistimi, ki pa so od vrtca bolj oddaljeni, pa smo se dogovorili, da so pešočili vsaj del poti.

Kot uvodno motivacijo smo spoznali zgodbo o belih zajčkih. Gledališče komišibaja je bilo odlično izhodišče za popestritev in poglobitev v aktivnosti projekta. Ob zgodbici smo spoznali, kaj je trajnostna mobilnost in zakaj je pomembna. Pogovarjali smo se, kako otroci prihajajo v vrtec in na kakšne načine lahko prihajamo. Dogovorili smo se tudi, da bodo vsi otroci v skupini imeli možnost pripovedovati ob gledališču komišibaja svojo zgodbo o belih zajčkih in o svojih potovalnih izkušnjah.

Vsak otrok si je uredil svoj plakat – umazanega zajčka, ki ga je tekom igre poskušal očistiti z belimi krogci. V okviru jutranjega kroga smo se pogovorili o prihodih v vrtec in tisti, ki so prišli na trajnostni način so prilepijo bel krog. Krogi so otroke tako motivirali, da so igro vzeli zelo resno. Tako so zajčki iz dneva v dan imeli bolj bele kožuške, hkrati pa smo preko otrok vplivali na starše, da so tudi oni postali bolj pozorni na svoje potovalne navade.

Izvedli so tudi druge dejavnosti. Sprehodi smo se po ulicah kraja. Ob opazovanju prometa smo prepoznavali in poimenovali različna vozila. Ogledali smo si avtobusno postajo, spoznali razliko med krajevnim in medkrajevnim avtobusom. Ogledali smo si železniško postajo in se pogovarjali o razliki med potniškim in tovornim vlakom.

Počakali smo na potniški vlak, ki nas je pozdravil z žvižgom. Ustavil se je, izstopil je sprevodnik, mi pa smo lahko spremljali,

kako je z loparčkom dal znak za odhod. In vlak je z žvižgom v slovo odpeljal s postaje. Ogledali smo si tudi železniški viadukt in most, ter se pogovarjali o značilnostih in razlikah.

V času izvedbe dejavnost Beli zajček, se je ena družina odločila izkoristiti vikend za izlet z vlakom. Otrok je imel možnost spoznati poklic sprevodnik in strojevodja. Svoja doživetja pa je v jutranjem krogu pripovedoval prijateljem v skupini.

Med sprehodi po kraju smo se seznanili s prometnimi označbami, ki jih vsakodnevno srečujejo na poti v vrtec. Ponovili smo varno hojo in vožnjo v prometu in ugotovili, da bi se dalo marsikaj še izboljšati in urediti. Sklenili smo, da se igramo projektno pustolovščino. Izdelali bomo zemljevid, na katerem bomo označili pomanjkljivosti in razmišljali o rešitvah, da bo naša pot zares prijetna in predvsem varna.

Vrtec Studenci Maribor
Enota Limbuš, skupina Zvezdice
Zapisala: dipl. vzgojiteljica Dragica Sernc

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

V vrtcu Studenci Maribor - enota Poljane jasli, smo v šolskem letu 2020/21 izvedli projekt »Beli zajček«. V projektu je sodelovalo 42 otrok prvega starostnega obdobja. Namen projekta je spodbuditi starše in otroke k aktivnemu prihodu v vrtec peš, s skiroji, kolesi ali z uporabo javnega prevoza. Izvedli smo igro beli zajček, spremljali potovalne navade otrok in se lotili različnih dejavnosti v povezavi s trajnostno mobilnostjo.

V torek, 16. 3. 2021 smo izvedli srečanje s policisti bližnje policijske postaje. Spoznali smo poklic policista, si ogledali policijski avto in se skupaj odpravili na sprehod v bližnji okolici vrtca. Podali smo se v raziskovanje prometa, in z njim povezano skrbjo za zdravje ljudi ter narave, predvsem preko področij družbe, narave, umetnosti in gibanja.

Naše izhodišče je bila spontana igra otrok v času proste igre, ko so si otroci v igralnici postavili stole v obliko avtobusa. Igra »avtobus« je spodbudila spontano učenje pesmice o avtobusu ter raziskovanje sveta zunaj meja vrtca s vprašanjem »Kam pa se bomo danes peljali?«. Ogledali smo si avtobusno postajo ter »šli na lov« za avtobusom. Zaradi epidemioloških razmer smo avtobus le opazovali v prometu. Ugotovili smo, da bi bilo čudovito, če bi se lahko z njim tudi peljali.

Preko zgodbe in pripravljene lutkovne predstave o belih zajčkih smo igro otrokom lepo približali. Izredno so uživali v lepjenju krogcev na svojega zajčka in želeli, da bi postal spet čist, bel in zdrav. Starši so se trudili in v vrtec z otroki prihajali peš, s kolesom ali pa so parkirali nekoliko stran od vrtca ter prepešali krajšo razdaljo do vrtca.

Otroška radovednost nas je pripeljala tudi do zgodbe o rožnatem avtobusu, ki je v nas zbudila zavest, da lahko tudi dotrajane in stare stvari uporabimo še večkrat in za drugačne namene, kot se je to zgodilo s starim avtobusom, ki je dobil

svoje mesto na igrišču vrtca za veselje in brezskrbno igro otrok. V povezavi s temi vsebinami smo se naučili pesmice in plesno-rajalne igre, opazovali prebujanje narave, se veliko gibali na svežem zraku, se varno sprehajali v bližini našega vrtca, pripravljali vadbene ure na temo »promet« in vedno znova iskali izzive za raziskovanje, ter ustvarili likovno razstavo v prostorih našega vrtca na temo »Rožnati avtobus«.

V projektu smo zelo uživali tako otroci kot tudi vzgojiteljice. Všeč nam je bilo, da so v dejavnosti bili vpeti tudi starši in nas pri vsem skupaj podpirali. Projekt smo zaključili z velikim zadovoljstvom, saj smo postali prometni detektivi, okoljsko zavedni otroci, ki varujemo naše okolje in cel planet. V mesecu aprilu bomo praznovali dan Zemlje 22. aprila, ko bomo vsa ta znanja in aktivnosti lahko nadaljevali in še nadgradili.

Pozdravljamo projekt Trajnostne mobilnosti in si želimo, da v prihodnje postane način življenja. Zato pa je ključnega pomena, da s predstavitvijo začnemo že v najzgodnejšem obdobju otroka, ko se oblikujejo navade človeka. Vrtec Studenci Maribor, enota Poljane jasli.

Vrtec Studenci Maribor, Enota Poljane - Jasli
Zapisale vzgojiteljice: Rhiannon Rose Jelen, Renata Jeza, Melita Mar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU STUDENCI MARIBOR

V Vrtcu Studenci Maribor, organizacijski enoti Poljane, smo se v šolskem letu 2020/21 priključili projektu Trajnostne mobilnosti, Beli zajček. Kljub epidemiološkim razmeram v Sloveniji smo ob upoštevanju navodil za varovanje zdravja otrok in zaposlenih izvedli v skupinah dve dodatni dejavnosti, nekateri tri ali več.

V enoti je sodelovalo 129 otrok, ob tem pa ne smemo pozabiti še na njihove starše. Starše smo o projektu seznanili na prvem roditeljskem sestanku, kasneje pa dodatno še obrazložili sam potek, jim predali zloženke in vprašalnike.

Skupaj smo izdelali tudi preprost kartografski prikaz. Najprej smo si na sprehodu ogledali promet, prometne znake in talne označbe v okolici vrtca. Sledil je pogovor in razlaga. Nato smo skupaj izdelali približen oris vrtca ter njegove okolice. Nadaljevali smo z barvanjem in izrezovanjem posameznih predmetov (vrtec, hiše, cesta, prometni znaki, igrišče,...) in na koncu smo vse skupaj prilepili na predhodno izdelan oris. Ob tem smo ugotovili, da je okolica vrtca zelo dobro prilagojena varnosti otrok. Opomb o izboljšanju pa ni bilo veliko.

V posameznih skupinah v enoti smo strokovne delavke izvedle različne dodatne dejavnosti, ki smo jih prilagodile starosti otrok in njihovim sposobnostim:

- Sprehodi v bližnji okolici vrtca in opazovanje prometa ter prometnih znakov
- Spoznavanje pesmi o prometu
- Likovno ustvarjanje (moja pot v vrtec, barvanje vlaka ali avtobusa)
- Vožnja s skiroji
- Ogled poučnih filmov o prometu
- Gradnja cest iz konstrukcijskih materialov
- Izdelava prevoznih sredstev iz odpadnega materiala
- Didaktične igre: semafor, prometni bingo, prometni domino,...

Vse skupine pa smo izvedle dejavnost Mali detektiv. V ta namen smo povabili k sodelovanju tudi policiste, katere smo predhodno seznanili s projektom.

Zaradi razmer smo po predhodnem dogovoru igro Beli zajček izvedli v začetku meseca marca. Pravljica o belem zajčku je bila otrokom zanimiva. V mlajših skupinah so otrokom pomagale izdelati zajčke strokovne delavke, v starejših skupinah pa so si jih otroci izdelali sami. Le ti so se zelo veselili same izvedbe igre. Kljub jutranjim časovnim stiskam so se trudili vsaj del poti opraviti peš.

Ob ponovni vrnitvi v vrtec bomo do konca šolskega leta še nadaljevali z različnimi dejavnostmi. Strokovni delavci menimo, da je projekt dobro zasnovan. Mnenja smo, da je pomembno spodbujati trajnostno mobilnost v upanju, da bodo prihodnje generacije s svojim načinom življenja pozitivno vplivale k ohranjanju narave.

Vrtec Studenci Maribor, OE Poljane
Koordinatorica: Nataša Savec

NOVIČKA TRAJNOSTNA MOBILNOST BELI ZAJČEK

- Čas izvajanja dejavnosti za projekt: Mesec april (19. 4. – 30. 4. 2021) in maj (3. 5. – 7. 5. 2021)
- Število udeležencev: 3 oddelki (42 otrok in 5 vzgojiteljic, starost otrok od 1-3 let)

V naši enoti smo strokovne delavke presodile, da je tematiko in dejavnosti možno tudi prilagoditi, približati in izpeljati v starostnih skupinah otrok starih od 1-3 let s primernimi didaktičnimi pristopi (nazorno-preko lutk, lastne aktivnosti in s čutili).

Starši so se ob predstavitvi projekta in anket namenjenim njim (preko elektronske pošte, oglasne deske in osebnega

ozaveščanja), odzvali dokaj zainteresirano pri izvajanju igre BELI ZAJČEK, kljub temu, da jim jutra večkrat niso dopuščala prihajanja v vrtec na trajnostno mobilen način zaradi časovnega pomanjkanja. Za vzgled staršem in otrokom smo bile tudi vse vzgojiteljice v samem času izvajanja igre. Predvsem z lastnim vzgledom smo spodbujale starše, ti pa posledično otroke, za tak način jutranjega in popoldanskega prihajanja v vrtec (parkiranje na parkirišču bloka in hoja do vrtca peš ali pa s poganjalcem, kolesom, skirojem).

V Zelenu igralnici, otroci stari od 2-3 let, so tako v tednu od 19. 4. – 23. 4. 2021 s pomočjo plakata in lutke spoznali Belega zajčka in njegovo zgodbo. Na plakatu jim je vzgojiteljica

nazorno prikazala, kako avtomobili onesnažujejo okolje in otroke pozvala, da najdejo rešitev za nastali problem. S pogovorom so tako otroci ugotovili, da lahko v vrtec pridejo peš, s poganjalcem, skirojem ali kolesom in tako ne onesnažujejo samega okolja. Na steno so si otroci nalepili še izrezane zajčke in se dogovorili z vzgojiteljico, da bodo z nalepkami vsak dan, sproti, spremljali svoje načine prihodov v vrtec. V tem tednu so tudi spoznavali javni promet, se pogovarjali o njem, predvsem avtobusnem saj jih ta lahko pripelje celo do vrtca. Na sprehodih pa so bili otroci veliko bolj pozorni na aktivno opazovanje kolesarjev, pešcev, avtobusov ter na prometne znake zaradi same varnosti v prometu. Vsak otrok je izdelal tudi svoj avtobus – lepljenko.

V tednu od 26. 4. – 30. 4. 2021 pa so otroci ponovno ponovili še enkrat igro Belega zajčka, kjer so po zgodbi z vzgojiteljico, se pogovarjali o prometnih predpisih. Skupaj so si ogledali slike cest, kaj je pomen črt na cesti in kaj je prehod za pešce. Prav tako so se pogovarjali kako se prečka cesto/zebro, kako se pogleda ali je cesta prosta in kdaj se varno prečka prehod za pešce. Skupaj so si ogledali tudi nekaj prometnih znakov in semafor ter si naredili cesto s tunelom, po kateri so se otroci vozili s poganjalci. Otroci so tako spoznali še rdečo, oranžno ter zeleno luč na semaforju preko igre. Ob igri pa so spoznali še, po kateri strani hodijo po cesti oz. pločniku ter kje se vozijo s kolesom.

V Rumeni igralnici, kjer so otroci stari od 1-2 leti, sva vzgojiteljici izvajali igro Beli zajček z različnimi dejavnostmi v tednu od 19. 4. – 23. 4. 2021 in v tednu od 3. 5. – 7. 5. 2021. Otroci so tako v prvem tednu spoznali Belega zajčka preko prilagojene zgodbe ob podani izdelani sceni za zgodbico. Kjer so si po zgodbi sami nalepili izrezane zajčke na oranžno podlago in jih skupaj z vzgojiteljico, prilepili na svoje omarice v garderobi za sprotno spremljanje prihodov ali odhodov v vrtec, na trajnostni način. Preko slik, didaktičnega materiala in pogovora, so otroci spoznavali sam promet, prometna vozila, prometne znake in tudi bonton o samem obnašanju v prometu.

Preizkusili so se v telovadnem prometnem poligonu (voznik z obročem), se naučili rajalno pesem Kolesa avtobusa se vrte, si izdelali svoj avtobus in za rajali na rajalno igro Didl didl dajčka.

V začetku maja pa so otroci obnovili zgodbico Beli zajček ob lutkah ob podani izdelani sceni za zgodbico z vzgojiteljico. Ter si ponovno sami nalepili izrezane zajčke na rumeno podlago in jih skupaj z vzgojiteljico, prilepili na svoje omarice v garderobi za sprotno spremljanje prihodov ali odhodov v vrtec, na trajnostni način. Zunaj na betonskem igrišču vrtca so se otroci lahko preizkusili v spretnostni vožnji s poganjalci ob upoštevanju osnovnih prometnih predpisov s prometnimi znaki. Si izdelali svoj semafor z odtiskovanjem in se naučili novo pesem Vlak ob igri z vlakom okoli sveta.

V Modri igralnici, otroci prav tako stari od 1-2 leti, so v tednu od 19. 4. – 23. 4. 2021 za lažje razumevanje preko narisane zgodbe na štirih listih, spoznali igro Belega zajčka ob pripovedovanju vzgojiteljice. Kasneje so ob obešenih risbah vsakodnevno zahajali ter predstavljali avtomobilčke iz lista na list (pritrjene s patafixom). Otroci so si s čopiči in tempera barvami poslikali škatle (vagone) za vlak, katere so kasneje uporabili za igro, spoznavali so še ostala prevozna sredstva, se naučili novo pesem Avto, ter se v garderobi poganjali s poganjalci.

Prve korake pri zmanjšanju mobilnosti v prometu smo tako uspešno izvedli preko spodbujanja otrok in staršev k prijaznemu in varnemu načinu prihoda in odhoda v in iz vrtca.

Vrtec Studenci Maribor, enota Radvanje Jasli
Zapisale vzgojiteljice: Jelka Železnik, Manuela Šabeder, Monika Kmetec, Tatjana Dominko in Urška Cehner.
Združila: koordinatorka projekta Monika Kmetec

NOVIČKA IZ LUNINE IGRALNICE

V sklopu projekta trajnostna mobilnost, katere glavni namen je zmanjšati motoriziran promet, smo se v Lunini igralnici poglobili v iskanje alternativ prihoda v vrtec. Kot ena izmed njih je bil tudi avtobus, zato je ideja otrok, da veliko škatlo, ki sem jo prinesla v igralnico spremenimo v avtobus, bila čisto na mestu.

»Kako pa to storiti?«je bilo vprašanje, ki sem jim ga zastavila. Ideje so kar deževale. Najprej je bilo škatlo potrebno povišati, zato smo stranice obrnili navzgor in jih pritrdili z lepilnim trakom. Izrezali smo vrata, kjer bo voznik lahko sprejemal potnike, katera pa so seveda morala dobiti tudi kljuko, da se bodo

lažje odpirala. Ko je bil bodoči avtobus v grobem pripravljen, so se lotili risanja načrtov kako ga opremiti. Vsak otrok je svoj načrt predstavil drugim otrokom in z dogovarjanjem so sprejeli končni načrt. Narisali, pobarvali in izrezali so okna, prednje in zadnje luči, tudi registrska tablica ni smela manjkati. Za voznika smo dodali posebno škatlo, v katero so narisali volan, sklopko za plin in zavoro ter ostale »gumbek«, ki jih avtobus potrebuje. Škatlo so prebarvali z različnimi barvami, ker so želeli, da je njihov avtobus pisan. Za piko na i so ga okrasili z rožicami, ki so jih dekleta narisala in izrezala iz papirja. Sedaj je bil avtobus pripravljen za uporabo – prevoz več potnikov naenkrat.

Sodelovanje otrok od ideje do izvedbe je njihove odnose še okrepilo. Spoznali so, da je skupno delo mogoče samo, če se med seboj poslušajo in sodelujejo.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor; enota-Bresternica
Oddelek: Lunina igralnica; 1-6let; 18 otrok
Zapisała: Karin Lah Visenjak dipl.vzg.predš.otr.

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU BORISA PEČETA, ENOTA KAMNICA - NOVIČKA

Dnevi postajajo daljši ter bolj suhi in s tem prihaja tudi do več možnosti, da se otroci do vrtca odpravijo peš, s skirojem ali s kolesom.

Prihajanje v vrtec ali iz vrtca s kolesom, skirojem ali peš je ena izmed preprostih možnosti, da so otroci gibalno aktivni. Ta čas pa je tudi dragocen, ker je to lahko čas, ki je namenjen povezovanju med otrokom in staršem. Jutra so lahko namenjena pogovoru, prisotnosti ter dodatnemu času, ki ga pridobimo s hojo brez hitenja ob tem pa naredimo uslugo še svojemu telesu, ko ga napojimo s kisikom. Seveda pa s hojo in/ali vožnjo s kolesom in skirojem pripomoremo tudi k manjšanju ogljičnega izpusta ter k zmanjševanju onesnaženosti zraka.

Po priporočilih NIJZ bi se predšolski otrok moral gibati vsaj 60 minut na dan. Otroke zato s projekti kot je »Trajnostna mobilnost« spodbujamo h gibanju posredno z igro »Beli zajček« in s tem polagamo temelje za zdravo prihodnost otrok.

Starše sem s projektom nagovorila preko spletne pošte ter ob srečanju, ko so prihajali/odhajali po otroke. Vsi starši so izkazalo navdušenje nad projektom. Otroci pa so z veseljem prihajali v vrtec s kolesi, skiroji ali peš. Žal pa je naša enota oddaljena od mesta in je nekaj otrok doma v odročnejših krajih, ki imajo nevarne cestne povezave brez razsvetljave, pločnikov, so oddaljeni več kot 4km idr.. To so največkrat tudi bili razlogi zaradi katerih se otroci in starši do vrtca ne morejo odpraviti brez lastnega prevoza.

V vrtcu smo si med drugim pripravili igro s prometnimi znaki, izpeljali smo kolesarski dan, kjer smo otrokom poleg koles ponudili še možnost rolanja ter vožnje s skiroji, vsak dan smo skrbno »barvali« zajčkom trebuščke, da je hoja zabavna smo spoznali tudi, ko smo otroke peljali na izlet na bližnji hrib, ter o tem pripovedovali staršem, do mesta smo se odpeljali še z avtobusom in teden je bil naokoli kot bi mignil.

Zagotovo je projekt »Trajnostna mobilnost« projekt, ki bo živel še naprej saj je spodbujanje h gibanju osnova za optimalen razvoj otroka. Takšni projekti so zelo dobrodošli in tudi v prihodnje bomo namenjali gibanju in spodbujanju h gibanju otroke in starše. Hvala.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor; enota Kaminca
Oddelek: Rdeča soba; 3-5let; 21 otrok
Zapisała: Ines GODEC ŽAVCER dipl.vzg.pred.šol.otrok

TRAJNOSTNA MOBILNOST – NOVIČKA

V Vijolični skupini smo prilagodili naše dejavnosti in v ospredje postavili hojo in/ali uporabo potniškega prometa, v odnosu do lastnega zdravja in okolja, v katerem živimo. Kot izhodišče za nadaljnje dejavnosti smo uporabili zgodbo in igro Beli zajček. Spoznali smo, da pridemo v vrtec na različne načine (avtobus, vlak, avto, kolo, skiro, peš). Pogovor pa

smo napeljali tudi na onesnaževanje zraka in okolja, ki so posledica prevelike prometne obremenjenosti ob vsakodnevni uporabi avtomobilov. Namen dejavnosti je bil tudi spodbuditi starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca. Igro smo izvajali štirinajst dni. S pomočjo zgodbe

PODRAVSKA REGIJA

in igre Beli zajček, smo otroke motivirale in navdušile, da skupaj s starši poiščejo okolju prijazen način prihoda in odhoda v in iz vrtca. Način, ki jim najbolj ustreza, glede na njihovo oddaljenost od vrtca. Presenečene smo bile nad pozitivnim odzivom in sodelovanjem staršev v času izvajanja dejavnosti, kar se je odražalo na otrocih, ki so z navdušenjem pripovedovali, da so prišli v vrtec s svojim kolesom, skirojem, rolerji, vlakom, mestnim potniškim prometom ali peš. Prav tako so nekatere družine, ki zaradi oddaljenosti bivanja od vrtca uporabljajo avtomobil, so v tem času nekajkrat parkirale stran od vrtca in se del poti do vrtca z otroki opravile peš.

Otroci so pridobivali izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja tako, da so prihajali v/iz vrtca peš, s kolesom, s skirojem, avtobusom, se o tem pogovarjali, izdelovali plakate. Otroci so se seznanjali z varnim vedenjem v prometu preko sprehodov, opazovanja prometnih znakov, vožnje s skiroji in kolesi na vrtčevskem igrišču, vožnje z mestnim avtobusom, spoznavali semafor preko igre...

Prepevali so pesmi povezane s prometom in voznimi sredstvi, se igrali različne igre na cestni preprogi, s sestavljanjkami, z železnico. Najraje od vsega pa so raziskovali okolico. Dejavnosti na temo »trajnostna mobilnost« bomo izvajali še celo šolsko leto.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor
Enota Kamnica Oddelek: Vijolična soba, 3 - 4 leta
Zapisala: Renata Špes, dipl. vzg. predš. otr.

NOVIČKA IZ RUMENE SOBE

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu, v katerem je bil osrednji namen projekta, da približamo staršem in otrokom drugačne potovalne navade in posledično tako zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol, smo izvedli v oddelku Rumena soba v enoti Kamnica. V projekt je bilo vključenih 14 otrok prvega starostnega obdobja, starih 2-3 leta. Izvedli smo ga v mesecu oktobru, 2020. Starši so bili z namenom in cilji projekta seznanjeni na roditeljskem sestanku. Potrudili so se sodelovati v najboljši meri, in so nam sproti sporočali kakšen način prevoza so izbrali.

Izvedli smo raznovrstne dejavnosti. Sprva sem otrokom prebrala zgodbo o belih zajčkah, z vpletanjem lutke zajčka Belka, ki je otroke spremljal ves čas in jim pripovedoval tudi svoje zgodbe. Nato so bili otroci seznanili z igro »Beli zajček«. Vsak otrok je dobil svojega zajčka iz kartona. Zajčke smo sprva pobarvali z voščenkami, da so izgledali onesnaženi od izpušnih plinov. Zajček Belko je otroke seznanil z negativnimi vplivi izpušnih plinov na naravo, živali in nas. Svojemu zajčku so otroci očistili kožušček z vsakim, okolju prijaznim, prihodom v vrtec. Tako je vsak dan lahko

otrok nalepil na svojega onesnaženega zajčka, lep čisti beli krogec. Ena od dejavnosti je bila tudi iskanje različnih prevoznih sredstev v naši igralnici. Pogovarjali smo se o prevoznih sredstvih, jih spoznavali. Otroke smo seznanili, katera prevozna sredstva so prijazna za okolje in dobro vplivajo na naše zdravje in katera ne. V telovadnici smo se igrali gibalni igri »Semafor« in "Avtomobili". Pridobivali so tudi spretnosti vožnje s poganjalcem in triciklom. Plesali smo plesno igro z naslovom Bel zajček (Miša) ter igro "Mi se z vlakom peljemo".

Tako so otroci pridobili veliko novega znanja. Vse aktivnosti, ki so se odvijale v tem času in so bile tesno povezane tudi s prometno vzgojo. Sem mnenja, da smo dejavnosti uspešno izvedli. Cilji so bili v celoti realizirani. Ker nekateri otroci živijo v bližini vrtca, so lahko lažje sledili našim smernicam in priporočilom glede prihoda in odhoda otrok iz vrtca in skrbi za prijaznejšo uporabo prevoznih sredstev. Drugi otroci so od naše enote bolj oddaljeni in zato so se vsakodnevno v vrtec pripeljali z avtomobilom.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor,
Enota Kamnica Oddelek: Rumena soba, 2-3 leta
Zapisala: Petra Dragšič, dipl. vzg. predš. otr.